

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:	v upravnistvu prejema:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkaže vsak dan svojo izvršnost nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterskopna petletna vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. Narodna tiskarna telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Slovanski listi o ljubljanskih občinskih volitvah.

»Riečki Novi List« je priobčil o ljubljanskih volitvah uvodnik, v katerem piše med drugim:

»Germanisatorski sistem, ki prodira na Primorje, v Trst in nizdol po istiski obali, ni mogel trpeti, da bi bila Ljubljana nepremagljiva trdnjava na tem prodiranju, ni mogel trpeti, da bi Slovenci tvorili močno falango, ki bi ohranjela Jadran in njegovo Primorje slovanstvu. Od tod ona velika mržnja predstaviteljev sistema nasproti slovenski napredni stranki, zlasti pa nasproti nekaterim najuglednejšim osebam, ki so bile v tem vprašanju slovenske obrambe solidarne s svojimi najbližnjimi brati. Trebalo je samo še, da vzbukne ona velika in upravičena reakcija žaljenega narodnega ponosa proti nemškemu izgredom, in predstavitelji vladajočega sistema so se odločili za »kazen«.

Kot prva kazen je bila nepotrdiv Ivan Hribarja za župana ljubljanskega, potem pa komisarijat, kateremu so imeli slediti nove volitve po volilnem redu, ki je dal volilno pravico masam, ki so večinoma klerikalne. S tem »demokratizmom« se je hotelo izigrati narodno - napredno stranko.

S komisarijatom so se jele takoj sanirati nekatere »krivice«, ki jih je baje »zagrešile« napredni občinski svet na Nemcih.

A izid volitev je najmotnejša posledica nizkotne borbe proti oni politiki, ki je Ljubljano ustvarila v dostojno in nenestransko središče ter bratsko zbirališče južnoslovenskih plemen, katero je s svojo neinteresanostjo glede ekskluzivnih teženj »enega ali drugega naroda« vršilo blagoslovljen vpliv na poravnane raznih sporov in prepir.

V solidarnosti s sistemom v tej borbi je bil vselej bojevni klerikalizem, ki se je kot tak dal pod krinko borbe proti kulturnemu naprednjstvu izrabljati v boju proti neodvisnemu narodnemu slovenstvu.

Sistem vedno deluje tako: On ne deluje odkrito, ne deluje javno s svojimi ljudmi, marveč izbira struje v narodu samem in izigrava en del naroda proti drugemu.

Tako je v borbi proti slovenskim naprednjakom posegel po slovenskih

klerikaleih, za katere ve, da razpolaga s širšimi ljudskimi masami.

Sistem je v Ljubljani razširil volilno pravico ter se postavil na demokratsko stališče, da s tem zruši napredno stranko, ki ima svoje pristaše med meščanstvom in med ostalimi inteligentnimi narodnimi sloji.

Storilo se je tu v malem isto, kar se je izvršilo v velikem v Avstriji sploh, kjer se je razširila volilna pravica za državni zbor s tendenco, da se s tem pomore do večjega vpliva nižjim klerikalnim slojem pri vseh narodih.

Klerikalizem, ki je bil vselej sredstvo vladajočega sistema in ki je vsikdar gradil svojo moč na podpiranju tega sistema, bi naj odstranil in preprečil vse one neugodnosti, ki bi z uvedbo demokratizma grozile sistemu samemu.

To je evo drugi vzrok borbe proti slovenskim naprednjakom in napredni Ljubljani. In ta borba je identična z onim velikim klerikalnim pokretom, ki se je pričel v Avstriji, na Balkanu, odnosno v Bosni in Hercegovini, Dalmaciji in Hrvaški.

Za ta pokret so izbrali za središče Ljubljano, ker se je pokazalo, da vsaj za sedaj ne more biti tako središče niti v Zagrebu, niti v Sarajevu, niti v Dalmaciji.

Ta klerikalni pokret v habsburški monarhiji, ki ima v svoji povestnici samo enega izrazito protiklerikalnega vladarja, je posledica one vatikanske politike, ki se hoče odškodovati za izgube, ki jih je pretrpela v zapadni Evropi.

Dokler se je Vatikan čutil močnega v svojih pozicijah na zapadu, je kolikor toliko pušal na miru sever in vzhod Evrope, čim pa je jel izgubljati pozicije na zapadu, se je vrgeł na vzhod.

Svoje izgube na Francoskem in na Pirenejskem polotoku, na Španskem in Portugalskem hoče nadomestiti v Avstriji.

Zato je stopil tu klerikalizem v službo sistema, da dobi svobodne roke zlasti med južnimi Slovani.

In evo zakaj ne more biti niti enemu našem narodnemu človeku vseeno, kakšen duh da bo vladal v Ljubljani, v tej predstavitelji kulturnega slovenstva: naj bo klerikalizem med Slovenci še tako močan, njegove pozicije so vsikdar paralizovane z nastopom kulturnega centra slovenskega naroda.

Čim pade tudi ta odpor, ne bo klerikalizem več poznal mej in odprta mu bo pot na Hrvaško in v Dalmacijo. Za klerikalno prodiranje v Hrvaško ni nobenega odpora več.

Res je, da je tu še nekaj ljudi, ki so proti klerikalizmu, toda ti so doživeli propast in uničili so protiklerikalno stranko.

Dalmacija združuje vse narodne elemente, da se upre klerikalni invaziji. V nji zremo edini jez, na katerem se bo razbila klerikalna bojovna sila, ki se je nališpala z najradikalnejšimi programi, da jih izrabi proti narodnim težnjam.

Ni dvoma, da bo ljubljanski klerikalizem po svojih šusterskih skušal eksploatirati dogodke v Ljubljani tudi med hrvaškim elementom, toda prepričani smo, da bo vsaj v Dalmaciji naletel na ono reakcijo, na kateri se je dosedaj razbila še vsaka nenarodna struja.

A Ljubljana? Ona stopa nasproti novim krizam in novim borbam in v teh naj napredni elementi pokažejo svojo vztrajnost in svojo življensko sposobnost.

Med slovenskim narodom ima napredna stranka težko in veliko nalogo in prav zaradi tega je odgovornost njenih prvih mož izredno velika.

Naprednjaki se imajo v prvi vrsti boriti z nabožnim ljudstvom, čegar pobožnost je klerikalizem znal izrabiti poslužno se pri tem tudi gospodarske organizacije, ki mu je danes najboljše orozje.

To je obenem kašipot naprednemu delovanju.

Solidarnost in složno delovanje vseh naprednih elementov, zlasti pa mladine, je potrebno nad vse.

To pa ne dovoljuje cepljenja in medsebojnih sporov, ki so tudi v nedavni prošlosti zakrivilo mnogo nesreč.

Dva pomembna shoda. Brežice in Smartno pri Slovenjgradcu.

V Celju, 1. maja.

Kakor je napovedal »Slov. Narod« minulo soboto, je padla v nedeljo odločitev glede naprednih kandidatov v dveh velevažnih okrajih: v brežiškem in slovenjgraškem. Brez

vsakega pretiravanja in hvalisanja lahko rečemo, da so imeli zaupniki narodne stranke v obeh okrajih srečno roko. V brežiškem okraju kandidira g. dr. V. K u k o v e c, kateri je že doslej v javnem življenju na Štajerskem igral tako odlično vlogo in ki je posebej v štajerskem deželnem zboru pokazal toliko vstrajnosti in vestnosti pri izvrševanju svojih poslanskih dolžnosti, da je brežiško-sevniško - laškemu volilnemu okraju le čestitati na tem kandidatu. In v slovenjgraškem okraju kandidira stari bojevnik napredne kmečke misli na Sp. Štajerju g. Ivan V e r d n i k, zupan na skrajni narodni meji, v Otišniškem vrhu pri Sp. Dravogradu. Mož je razvil tekom zadnjih štirih let toliko dela za korist in napredek stranke, da je ta izraz zaupanja kmečkih volilcev v popolni meri zaslužil. O shodih v Brežicah in Smartnem pri Slovenjgradu smo prejeli sledeči poročili:

Brežice, 1. maja.

Kljub slabemu vremenu, ki je oviralo prihod zaupnikov kmečkega ljudstva iz občin, oddaljenih od železnice, se je vendar zbralo v Volčanskovi gostilni pri kolodvoru lepo število mož iz vseh treh sodnih okrajev, ki pridejo v brežiškem volilnem okraju vpoštev. Bila je zastopana laška okolica, Zidani most, Hraštnik, Trbovlje, sevniška okolica, zelo mnogobrojno velika rajhenburška fara, Artič, Zakot, Pišec, Globoko, Bizeljsko, dobovska in kapelska fara — kratko malo, udeležba je pokazala, da vlada povsod veliko zanimanje za napredno kmečko kandidaturu. Bili so zastopani vsi stanoviti: kmetje, delavci, obrtnišstvo in razumnštvo v znamenje, da žele vsi skupno delati za znano narodnega kandidata, ki bode interese vseh teh stanov pravično zastopal in ne bode s hujkanjem stana proti stanu socijalnih nasprotij še poostroval.

Za predsednika zborovanja je bil soglasno izvoljen brežiški odvetnik g. dr. Ljudevit S t i k e r, ki je po kratkem prisrčnem pozdravu zborovalcev dal besedo g. dr. V. K u k o v e c u, da poroča o politično važnih dogodkih zadnjih let in zavzame strankino stališče k bodočim državnoborskim volitvam. G. dr. Kukovec je prilično izvajal sledeče:

Z velikimi upi je stopilo kmečko ljudstvo na Sp. Štajerju 1. 1907 v

volilno borbo. Tisoči in desetisoči, kateri so bili poprej skoraj brez vseh političnih pravic, so takrat prvič volili kot ravnopravni državljani svoje zastopnike v državni zbor, ki se mu je po 1. 1907 nadelo častno in mnogo obetajoče ime: ljudska zbornica. Štiri leta je bila zbrana ta ljudska zbornica — in pridružim se samo splošni ljudski sodbi, ako izjavim, da nas je vse brez izjeme silno razočarala. Dasi razsodni ljudje niso mogli verjeti, da bi ta zbornica mogla naenkrat delati čudeže, prenesti vso državno upravo in zboljšati ves sedanji socialni red — vendar pa so bila tudi njihova najslabša pričakovanja še zelo, zelo razočarana. Ako so nezadovoljni veliki narodi, ki so gospodarsko in narodno močni — kaj je šele z nami Slovenci, ki pošiljamo kot mal in ubožen narod svoje ljudi na Dunaj samo s skromno nado, da nam vsaj zasigurajo skromen obstoj? Razočaral nas je državni zbor ta leta že sam na sebi, ker ni ničesar drugega opravil kakor komaj in komaj dovoljeval proračune, da je moglo iti državno gospodarstvo naprej — razočarali pa so nas še bolj klerikalni naši poslanci, ki so tvorili v prvi ljudski zbornici tri četrtine slovenskega ljudskega zastopstva.

Ni torej ničesar čudnega, da kličejo volilci sedaj te klerikalne poslance na odgovor. In čuti je zlasti, da ste nezadovoljni vi, častiti volilci brežiškega volilnega okraja. Vaš dosedanji zastopnik g. dr. Benkovič je namreč 1. 1907 obljubil zlate gradove — ali izpolnil ni ničesar. Pridružil se je v državnem zboru onim, ki so se v interesu svojega naroda in volilcev, temveč v interesu znane osobne klerikalne klike v parlamentu le razdirali. Plačevali ste vsa ta leta krvne in denarne davke — a vseh večnih homajev v državnem kakor deželnem zboru niste za te davke bili z ničemer drugim odškodovani, kakor s prevzetimi nemškimi uradniki, katerih število se je na Štajerskem s posrednim in neposrednim dovoljenjem klerikalcev zdato pomnožilo. (Fej Benkovič! Klerikalne izdajice!) Prišel mi je slučajno v roke listek, na katerem vam je dr. Benkovič 1. 1907 obljubil v 34 točkah majhen paradiž na tej zemlji, ako mu pomorete do poslanstva. Vprašam vas, spoštovani možje zaupniki, ali vam je ta mali paradiž res pripravljen kakor se je zavezal? (Eksekutorje je poslal nad nas in boben nam poje!) Vzemite

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Saljiva povest; spisal L. Šepetavec. (Dalje.)

»Priščem,« je zaječal Tomaž. »Prosim oče, odpustite mi tudi vi.« »O, meni to nič mar,« je dejal Boltežar. »Meni se sploh smiliš. Ko bi bil moj...«

»Tibo,« je zatulil župnik Janez Bradavica in hitro velel Tomažu naj se pripravi, da gre z njim do škofa in drugih gospodov.

Župnik Janez Bradavica je bil resnično slabovoljen in razburjen. Komaj je bil Tomaž zaprl vrata za seboj, se je župnik lotil Boltežarja.

»Kaj vraga ponavljaš pri vsaki priliki, da Tomaž ni vaš sin? Ali mislite, da sem vas zato vzel v Ljubljano seboj, da boste to stvar raztrobentali? Ali vas Tomaž kaj velja? Nič! Še kraječarja niste zanj izdali. Zato, da nosi vaše ime, ste že dovolj dobili. Sploh je pa zelo dvomljivo, če niste vi sami njegov oče. Podoben vam je, če ne po obrazu, pa po lastnostih.«

»Le nikar se ne jezite tako,« je menil Boltežar. »In, da boste vedeli, jaz nisem prišel v Ljubljano, da bi

poslušal vaše pridige. Teh sem že doma sit. Naredite s fantom kar hočete — jaz grem.«

Tako je izjavil Boltežar Krmežljavček in je vzel svoj klobuk ter jo odkuril z hiše.

»Hvala bogu, da je šel,« je zavzdihnil župnik. »Ta človek je strašen. Ta zločed je še v stanu, da Tomaž pokaže pisma tistih dvaintridesetih duhovnikov, ki so njegovi materi pisali. Fant je ves pasji — vrag vedi, kaj bi še napravil z njimi. Na vsak način ga moram spraviti za zdaj vsaj v Alojzijeve. S tistimi pismi bi lahko povzročil velikanski škandal in storil sveti veri in sveti cerkvi neizmerno škodo. O, v Alojzijeve ga že uženo in ukrote in če ne, ga pa spravim h kapucinom ali pa k trapištom. Oh, škoda, da je tako zdrav. Bolje bi bilo, če bi umrl.«

Take krščanske misli je pletel gospod župnik Janez Bradavica, dokler se ni s Tomažem odpravil na pot.

Tomaž je bil prav dobre volje, da se je tako poceni zmazal in tudi malo pijan je bil še vedno od prejšnjega večera. Sitno mu je bilo samo, dokler je bil v obližju šentflorjanske cerkve, kjer so se vsi za njim ozirali in so otroci za njim vpili, kje da ima ženske hlače. Župnik Bradavica ga je vlačil sem in tja po mestu, v škofiji se je oglašil in pri raznih korarjih in koneno ga je spravil v Alojzijeve.

Ves čas je bil župnik Bradavica jako prijazen s Tomažem in ga je z obljubami vsake vrste premotil tako, da je Tomaž prostovoljno ostal v Alojzijeve in je župniku obljubil, da se temeljito poboljša, da se bo pridno učil in mnogo molil ter se vrednega izkazal stopiti pred altar.

Tri dni je ostal Tomaž mož-beseda, toliko časa je namreč potreboval, da se je popolnoma stregnil od svoje prve agitatorske pijanosti. Četrty dan mu je postalo dolgčas. Drugi gojenci so bili v šoli, Tomaž pa je sam sedel v Alojzijeveški učilnici pri knjigah, zakaj obljubljeno je bilo, da bo šel z drugim semestrom smel zopet v gimnazijo in še to le s pogojem, da napravi kušnjo.

Naveličan učenja je pahnul Tomaž knjige od sebe.

»Kdo je bil tisti modrijan,« je govoril sam pri sebi, »ki je rekel: Če kdo veliko bere je to ravno tako, kakor če veliko pije? Ali je bil to frizer Luka Magarac ali kak cerkveni oče ali kak nemški filozof? Resnico je pa pogodil. Vrag vzemi vse knjige in učenje!«

Tomaž je naslonil glavo ob roki in se je zamislil in hudo mu je postalo pri srcu. Osmošolec Čukale mu je bil po kosilu pripovedoval, da je za nedeljo napovedana maskirana pevskega društva »Ubiti lonec«. Ta maskirada je vzbudila v Tomaževem srcu nekočeno hrepenenje po svobodi

in po veselem življenju in postal je ves žalosten.

Takrat je vstopil prefekt, imenovan Katastrofa, ker je hodil od sobe do sobe in bljuval ogenj in žveplo, ter upil tako, da bi ga lahko slišali gluhi in razgrajal tako, kakor bi hotel mrtve obuditi.

»Zakaj se ne učiš?« je zagrmel prefekt, ki je bil sicer še mlad človek, a je izgledal, kakor da je od rojstva star in grd. »Ali že zopet razmišljuješ o kakih lumparijah?«

»Ne gospod prefekt,« je melanholično rekel Tomaž, »razmišljevam sem, kakšen smisel ima življenje.«

»Kaj praviš? Kako si rekel? Smisel življenja iščeš. Fant meni se zdi, da si ti jako nevaren človek. Nazadnje boš začel še razmišljevati o sveti trojici? Zapani si enkrat za vselej: smisel življenja je razložen v katekizmu in v kazenskem zakonu. Ali me razumeš? Kdor preveč misli, nima prave vere in ni za duhovski stan — zapani si to tudi!«

Prefekt je gledal tako grdo, da je Tomaž postal ves malodušen. Na tihem si je rekel: »Petak bi dal, če bi mu smel reči, da je črna, a izpregovoriti se ni upal nobene besedice.«

Ker ni smel sam nikoli iz zavoda je prsi od enega normalnega tovariša omošolca Čukaleta, da je dal na literata Kozoglavu naslovljeno pismo na pošto. Čas tri dni je Čukale prinesel Kozoglavov odgovor. To-

maž je pismo hlastno popadel in je prečital. Kozoglav mu je vse odpustil in mu sporočil, da mu ohrani prijateljstvo. Dalje mu je pisal, da je župnik Janez Bradavica zopet odpoval v Mračno selo, oče Boltežar Krmežljavček pa da neče in neče iti nazaj.

»Tvoj oče je prav prijazen in vesel mož. Vsak dan kroka. Sodim, da mora biti precej petičen, ker daje rad za pijaco. Nasel je tu prijatelja, ki se imenuje Luka Magarac in s tem krokata neprestano. Tvoj oče pravi, da je demisioniral kot policaj in da se hoče naseliti v Ljubljani.«

Tomažu ta novica ni delala veselja. Očeta ni poznal tako, da bi si mogel napraviti jasno sliko o njem. Predolgo ga ni videl. A vedel je, da ga je mogel župnik Bradavica samo z očetovim privolenjem spraviti v Alojzijeve in bal se je, da bi se mu godilo še slabše, če bi utekel iz zavoda. V duhu je hudo zabavljaj na vse postave, ki dajejo starešem oblast nad otroci in proglašal je za veliko krivico, da postane človek polnoleten šele kadar je štiriindvajset let star. A vse to ni zadušilo njegovega hrepenenja po svobodi, ki je raslo od ure do ure in je Tomaža prevzelo z uprav elementarno silo, ko je prišla nedelja, za katero je bila napovedana maskirada pevskega društva »Ubiti lonec«.

(Dalje prihodnjič)

mo le nekoliko lepših obljub. Dejal je n. pr., da bo skrbel za to, da ogrska nagodba ne bo sprejeta, oziroma, da ne bodo smeli vinski čifuti iz Hrvaškega uvažati slabega in ponarejenega vina čez mejo na Štajersko in dalje v nemške dežele. Saj veste, da se na ta način kvara cene vašemu dobremu in težko pridelanemu izdelku. (Res je!) Obljubil je res, g. dr. Benkovič, da ta nagodba ne bo sprejeta — ali na Dunaju je storil drugače. Glasoval je za uvoz hrvaškega vina in povzročil s tem neposredno velikansko škodo vinorodnemu breziškemu in sevniskemu okraju. (Res je! Doli iz izdajalec!) Imeli ste prejšnja leta mnogo vina; ali vsled ogromne hrvaške konkurence ste ga dali za malenkostne cene in prišli v brezprimerno revščino. Pa ne le na Dunaju je g. dr. Benkovič pozabil, da je poslanec vinorejcev, tudi v Gradcu je storil isto. Začel je obstruirati v deželni zboru pod pretezo, da hoče slovenski narod in jezik tam spraviti do veljave. To se je sicer izkazalo za neresnično — ali onemogočil je ta gospod s svojimi tovariši vse delo deželnega zbora in s svojo nepremišljenostjo našental in razdržal večino tako, da je ustavila vse podpore za Sp. Štajersko. Ustavljena so brezobrestna posojila, ustavljeni vsi doneski za ureditev potokov in rek. Tožite, da se vam mora regulirati n. pr. Sotla. Če deželni zbor ne dela, ne more priti tam ta zadeva do razprave in torej tudi ne do izvršitve. Res je, g. dr. Benkovič nima ob Sotli travnikov in tudi ne polja; zato mu je menda malo mar nesreče in beda kmetov, ako jim Sotla preplavi travnike in polja in ako ogroža celo življenje gospodarja in družine. Vprašanje je sedaj, ali niste vi imeli svoje glave na pravem mestu, ali pa je g. dr. Benkovič vaše zaupanje zlorabil in delal na Dunaju in v Gradcu proti vašim željam. (Tako je! Zato ga tudi več ne volimo!)

Pravijo sicer klerikalni poslanci, da so pridobili Slovincem s svojim razsajanjem na Dunaju in v Gradcu nekaj ugled. Ker dobrih posledic tega ugleda ni nobenih — okrepili so k večjemu absolutizem in z njim nemstvo — mora biti ta ugled podoben ugledu onih, ki požirajo hiše in podirajo tisto, kar je mnogo pametnih ljudi s težavo in velikim trudom postavilo. Ljudi, ki imajo tak ugled, se v resnici marsikdo boji — in zato pritrjujejo spoštovanemu tovarišu dr. Koroscu, da se slovenskih klerikalcev boje na Dunaju in v Gradcu. Ali tak strah škoduje našemu ljudstvu in našim volilem, ki so mnogo bolj pošten in trezen, ko njihovi klerikalni poslanci.

Da se vrnem k preje omenjenemu Benkovičevemu letaku! G. dr. Benkovič vam je tam obljubil, da bo davke odpravil. Lepa in vesela obljuba — in mi vsi volimo takoj največjega klerikalnega kolovodjo, ako nam odpravi davke. Ali zgodilo se to ni in se tako kmalu ne bo. Treba bi bilo pač preuredbe pobiranja davkov v državi, da bi se razbremenilo kmeta in delavca in obtežilo one, ki kaj imajo in lažje plačajo. (Tako je!) Kdor pa obljublja, da bo odpravil vse davke, je slepar in ne spada med poštene ljudi. Da klerikalci v resnici niti ne mislijo na odpravo davkov temveč na zvišanje istih, to je pokazal dr. Šusteršič v delegacijah, ko je glasoval za 500 milijonov novih izdatkov za vojne ladje in kanone. To bodo pri sedanjih razdelitvah davkov v naši državi zopet najhujše čutili le najubožnejši stanov. Ali bi bil g. dr. Benkovič popolnoma na mestu kot vaš poslanec, bi moral nastopiti proti dr. Šusteršiču in ga javno zavrniti tako kakor zasluži. Pa Benkovič tega ni storil — kar nam kaže, da se z dr. Šusteršičem mnenjem strinja. Ako vam je torej za zvišanje davkov, pošljite ga zopet v državni zbor. Morda boste enkrat spoznali, da vas najhujše tepe nerazsodnost in premalo zanimanje za javne zadeve. G. dr. Šusteršič je rekel, da so nam nove bojne ladje in kanoni potrebni za to, da enkrat naklestimo Italijane in preskrbimo svetemu očetu v Rimu lastno državo. Ne dvomim, da ste vsi dobri katoliki, ali za take nepotrebne namene ne bode dajali svojega denarja in svojih sinov.

Prišlo je v vašem okraju žalibože tako daleč, da ste se morali obračati do poslancev iz drugih okrajev, ako ste hoteli kaj doseči za se. Tako se je obrnila bizeljska občina, čije župan se nahaja danes v naši sredini, do moje malenkosti v zadevi zavarnostnih Solinskih bregov pri Gregovcih in Bračnji vasi. Preskrbeli smo potrebne načrte in stvar je bila zrela — a tu je razbil dr. Benkovič s svojo tovaršijo štajerski deželni zbor. Bila bi njegova dolžnost, da bi preskrbel Bizeljancem enako podporo na Dunaju. Moral pa se je truditi poslanec Roblek, da je dosegel v poljedelskem ministristvu vsaj polovico preračunane ga zneska, dasi vlada načelo, da ministristva ne izplačujejo svojih doneskov, ako ne plačajo tudi dežele. (Zi-vela Kinkovec in Roblek!)

V malo tednih imamo nove volitve v državni zbor. Danes se imate pogovoriti o osebi, ki ji hosto izkazali svoje zaupanje in povrnili zastopstvo svojih interesov na Dunaju. Okraj vaš šteto veliko številu sposobnih in vrednih mož, ki bodo vršili svojo nalogo v parlamentu vam v korist in ponos. Stranka sama se bode gotovo z vsemi silami za njegovo izvolitev zastavila. (Dolgotrajno pritrjevanje.)

Razvila se je na to živahna debata, v katero je prvi posegel župan največje občine v breziškem okraju, Bizeljskega, g. J. Malusa. Poudarjal je, da stoji kmečko ljudstvo na stališču, da se naj v državni zbor pošlje najspodobnejša in najboljšega. Le tisti je pravi kmečki poslanec, ki za kmete v resnici kaj stori. Zahvalil se je g. dr. Kinkovcu za njegov krasen nagovor in poudarjal, da je veliko preskromno omenil lastno delo v deželnem zboru. Bizeljski občini je storil poleg omenjene sotske zadeve še drugo veliko uslugo. Občina bi morala prispevati za stavbo farovža 87.000 kron, kar bi bilo pri slabem gospodarskem stanju Bizeljancev vsled vinske krize za njo neznosno breme. G. dr. Kinkovec je napravil brezplačno ugovor, vsled katerega se je znižal prispevek občine od 87 na 7 tisoč kron. (Zivel dr. Kinkovec!) Urednik Lešničar je opisal žalostno vlogo dr. Benkovičev in dr. Jankovičev glede sotske železnice in poudarjal, da okraj že vsled tega ne more zaupati dr. Benkoviču. (Pritrjevanje.) Baron Alfred Moscon je govoril o nalogah dobrega kmečkega poslanca na Dunaju in pozival zborovalce, naj si izberejo za kandidate dobrega in poštenega moža, katerega bo volil tudi on. (Odobranje.) Neki mladenič, katerega so poslali klerikalci s štirimi tovariši na shod delat zgage, se je vsajal za klerikalno stranko, a za Benkoviča se ni upal zavzeti in tudi ni vedel niti najmanjše stvari navesti njemu v prilog. Zavrnili so ga različni možje in je slednjič umolknil.

Končno je bila z velikim navdušenjem sprejeta kandidatura g. dr. V. Kinkovca, dež. poslanca v Celju, na predlog g. J. Malusa. Volilci so se soglasno izrekli, da se bodo z vsemi močmi zavzeli za njegovo izvolitev. Tako se je na splošno zadovoljstvo končal ta lepi shod.

Slovenjgradec, 1. maja.

Tudi volilci gornjegrajskega, šoštanjskega, slovenjgraškega in marnberškega volilnega okraja bodo dne 13. junija obračunili z našimi ošabnimi klerikalnimi hujskaci in koristolovci. Kljub slabemu vremenu so se zbrali zaupniki tega volilnega okraja mnogobrojno v kolodvorski restavraciji g. Kaca v Šmartnem pri Slovenjgradu, da izrazijo svojo voljo kot samostojni in politično zreli možje.

Zborovanje je otvoril obče priljubljeni veleposestnik g. J. Kac in predlagal za predsednika veleposestnika Konrada Iršiča iz Misljinje, ki je takoj prosil zastopnika izvrševalnega odbora narodne stranke g. dr. Božiča iz Celja, da poroča o političnem položaju. Ob splošni pozornosti naglašala govornik pred vsem, da moramo v tem okraju letos že četrto iti v volilni boj. Ker Verstovškovo poslančevanje ne pride v poštev, si hočemo tudi takrat postaviti lastnega prednega kandidata za državni zbor, ki bode vreden naslednik rajnemu Jezovniku. Govornik se je na to temeljito baval z vzroki, ki so krivično nam vlado privedli do tega, da je razpustila državni zbor. Ožigosa ponesrečeno taktiko klerikalnih poslancev, ki so v delegacijah po dr. Šusteršiču izjavili, da so voljni dovoliti vladi za vojaštvo in vojne ladje nad 500 milijonov kron ne glede na to, da bo vlada hotela obremeniti kmečko in delavsko ljudstvo z novimi davki in jih pahnuti v še večjo siromaštvo. Po svojih klerikalnih zastopnikih so prišli Slovenci ob vso veljavo v parlamentu, ker so vedno menjavali barvo in vedno pokorno služili tisti vladi, ki hoče tudi v Avstriji uvesti ogrske in hrvaške razmere. Posrečilo se ji bo to, ako pošljemo v državni zbor od nje odvise kimevce. Sedaj pa treba vprašati, kaj je storil Verstovšek za svoj volilni okraj? Obljubil je seveda veliko — a če ga volilci vprašajo sedaj, kaj jim prinaša dobrega, jim ima le prazne roke pokazati. Zato se tudi boji svetlobe. Plazi se od hiše do hiše, od farovža do farovža, od kuharice do kuharice (burna veselost). Nočem se iz znanih razlogov dotikati njegovih preteklih časov in pravih vzrokov za njegovo »delovanje« v parlamentu — poudarjam samo, da bi imeli kmalu pri nas mir in bi med kmečkim ljudstvom zavladala res složnost, ako bi Verstovški izginili iz javnega življenja na Sp. Štajerskem. (Dolgotrajno odobravanje.)

G. Konrad Iršič je na to poljudno razložil naloge razvornobeskega poslanca. Govornik prava tudi v tem volilnem okraju odličnega mo-

ža, ki je že doslej v svojem delokrugu storil veliko več za kmeta kakor so mu nalagale njegove dolžnosti. To je g. J. Verdnik, po domače Podrnan, župan v Očmenem vrtu pri Sp. Duvogradu. Njega predlaga imenom slovenjgraškega okraja za kandidata. G. Pahernik iz Vuhreda izjavlja, da je iskrena želja marnberškega okraja, da kandidira v državni zbor g. J. Verdnik. G. dr. Božič poroča o izjavah, ki so došle iz šoštanjskega in gornjegrajskega okraja za kandidaturu g. Iv. Verdnika. Navdušeno pozdravljen je g. Verdnik izjavil, da kandidaturu sprejme. Ako zmaga prava ljudska volja, hoče delovati v državnem zboru z vso vneto in ohraniti kmečki mandat neomadeževan. Po nekaterih vprašanjih na g. kandidata in navduševalem zaključnem govoru g. dr. Božiča je bil shod zaključen.

Politična kronika.

Prški nadškof Skrbensky je sprejel v nedeljo deputacijo kmetov iz Ričan, ki se je pritožila zaradi politične agitacije posameznih duhovnikov. Nadškof je odgovoril deputaciji, da hoče napraviti red in da bo skrbel za to, da se pritožnica ne bo več izrabljala v politične in agitacijske svrhe. Če bi pa kak duhovnik prekršil ta ukaz, tedaj bo nadškof za to skrbel, da se enak slučaj ne ponovi. Če primerjamo ta postopanje s postopanjem ljubljanskega škofa Jegliča, tedaj vidimo velikansko razliko med tema dvema katoliškima škofoma. Dočim se je ljubljanski škof postavil na čelo najostudnejše klerikalne agitacije, deluje prški nadškof ravno v nasprotnem smislu.

O novem vojaškem kazenskem procesu piše včerajšnji hrvaški uradni list, da se bodo v tem procesu pravice hrvaškega jezika v zmislu nagodbenega zakona na hrvaškem ozemlju varovale in vpoštevale tudi pri najvišjih vojaških sodiščih.

V črnogorski skupščini je odgovoril minister Tomonović na neko interpelacijo radi albanske vstaje, da je Črna gora izpolnila le svojo človeško dolžnost napram albanskim priseljencem in da izpolnjuje svojo mednarodno dolžnost napram Turčiji, če se strogo drži nevtralitete, kar turška vlada in vevlasti prav dobro vedo. Črna gora se prav lahko pritožuje zaradi invazije družin iz upeljenih albanskih vasi in pa zaradi škode, ki jo povzroča vstaja. Črna gora se bo strogo držala nevtralitete, da obvaruje prijateljske odnose.

O albanski vstaji poročajo iz Carigrada: Ministrski svet je sklenil razglasiti v Albaniji vojno pravo. — Iz Soluna poročajo: 500 Albancev in Črnogorcev je razdrlo brzgojavno zvezo v okolici Kastritja in napadlo turške čete. En turški bataljon z artilerijo je hitel napadancem na pomoč in preganl Albance. Turki so imeli pri tem večje izgube. Tudi med Turzajem in Skodrom so razdrli Albanci brzgojavno zvezo. Železniške uprave so dobile ukaz, naj se pripravijo za večje transporte vojaštva na Severno Kosovo. — Devet mož brejoča albanska četa pod poveljstvom malisorskega voditelja Abduramana se je pri Reču spoprijela s turškimi četami. Abduraman in trije vstaši so v tem boju padli. Abduraman je bil eden izmed najhujših agitatorjev med Malisori.

V Champagne se ni miru. Predvčerajšnjim so zaprli šest oseb, med temi eno ženo, ki so požigale in plenile. Preiskovalni sodnik in državni pravdnik v Epernay sta dobila več grozljivih pisem, v katerih so obetajo atentati.

O položaju v Maroku poročajo iz Madrida: V Cento je došlo več nemških potnikov, ki so na konju potovali iz Tangerja čez Tetuan. Ti so izjavili, da so popolnoma mirno potovali in da niso nikjer opazili kakih nemirov. — »Wiener Allgemeine Zeitung« prinaša iz Berolina brzgojavko o stališču Nemčije v maroškem vprašanju. Če bi francoska ekspedicija prekorčila mejo rešilne akcije, tedaj bi Nemčija to smatrala kot kršitev alžirskih aktov in bi iz tega izvajala konsekvence. Nemčija se bo premislila, če naj privoli, da se podaljša mandat, s katerim se izreča Franciji in Španiji policijska oblast v maroških pristaniščih.

Iz Mehike poročajo, da se nahaja glavno mesto v veliki nevarnosti, ker ga vstaji oblegajo. — Londonski list »News« poroča, da mehičanska vlada odločno demantira, da bi predsednik Díaz dal kake koncesije vstajem in da bi sploh mislil na svoj odstop.

Štajersko.

Iz Trbovlj. V nedeljo se je v klerikalnem društvenem domu vršil ženski shod v znamenju hujaskanja zoper svoje može, sinove, brate, strice, očete itd. Blizajo se državnozbornske volitve in začeli so tudi v Trbovljah po Šusteršičevem receptu. Saprabolsko mora Benkoviču slaba presti, da se poslužujejo njegovi podrepaniki takih sredstev. Seveda pri nas nimajo ženske pri volitvah naravnost ničesar opraviti, a vendar lahko vplivajo doma na take može, ki po novi ženski modi nosijo nameste pravih hlač, le hlačno krilo in takih je povsod obilo v klerikalnih družinah. Shod je bil poln samih cvetočih in tudi že odvetelih »Marijinih devic«, ki pa ne bodo veliko vplivale na svoje može, katerih menda nimajo, »čuki« pa zaradi nedeletnosti nimajo volilne pravice. Pričakovale so zborovalke »lepega« Benkoviča, ki je še »ledik in frej«, a ga ni bilo. Zaradi tega pa splošno razočaranje, ko stopi na govorniški oder neka »visoka dama« iz Kranjskega, ki je svoj govor brala z mastnega papirja. Kaplan Miklavž je priklimal, starejše ženske so pa odkimavale in so bile edine v tem, da večjih neumnosti še niso slišale kot to klobasanje. Je sploh zajfa s takimi shodi pri nas. Boljše in skrbnejše ženske v Trbovljah se drže doma in skrbijo za družinski red in mir, za oskrbo svojih otrok na duši in telesu, tiste pa, katerim ni do tega, se kladijo po shodih in politizirajo, čeprav je doma vse narobe. Tako je!

Okrajni šolski svet celjski je imel dne 1. majnika t. l. svojo redno sejo, v kateri se je razven drugih tekočih zadev vzelo na znanje nastopno: na nemški šoli v Vojniku se je namestil kot prov. učitelj g. Gvidon Klier. Nevarno obotolemu nadučitelju v Libojah g. J. Košenini se je dopust podaljšal in ga nadomestuje okrajni pomožni učitelj g. J. Leskovar; priporočile so se prošnje za starostno doklado in reševale so se razne druge zadeve.

Na Muti se je priredila na velikonocni ponedeljek v poslopu društvene šole veselica z gledališko igro, deklamacijami in godbo na lok pod imenom bralnega društva pri Sv. Primožu nad Muto. Poročilo o tej lepo uspeši prireditvi se je nekoliko zakasnilo vsled obilice in nujnosti drugega dela. Uprizorila so obsejna dekleta igro iz starokršćanskega življenja »Najdena hčica«. Igrale so prav dobro, četudi so nastopile v starinski noši, ker je nekaj oblek posodilo slav. »Dramatično društvo« v Mariboru, kar je uprizoritev še povečalo. Tudi deklamacije so ljudem ugajale. Slučajno sestavljeni godbi na lok iz Vuzenice je bilo občinstvo še posebej no hvaležno, ker take godbe nismo navajeni. Obisk je bil jako poveljen, saj je bila prostorna dvorana polna, četudi so narodni nasprotniki agitrali proti udeležbi, kolikor so mogli. A ljudje so postali že bolj odločni in se ne dade več komandirati; zato so se kljub vsemu udeležili veselice v tako lepem številu.

Na Muti so napravili sedaj stalni oder, katerega je preslikal kaj lepo slikar Ortan iz Hoč pri Mariboru. Prirejanje veselice je jako mnogo pripomoglo do veselja narodnega gibanja, katero se zadnji čas opazja ravno na Muti in njeni okolici. Sedaj se bodo še lažje prirejale veselice z gledališkimi igrami, ko imajo svoj oder. Nad odrom se blesti napis: »Ljubite vero, dom in jezik svoje!«

Družbina šola na Muti je zaprta za dobo treh tednov radi lahkega slučajnega osepne v hiši. Zanimivo je, da je konstatiral muški zdravnik doktor Schröder škrlatice. Sele okrajni zdravnik dr. Gantner je izjavil po preiskovanju otroka, da ni škrlatica, ampak osepnice.

Telovadno društvo »Sokole« v Brežicah naznanja, da prirede krški diletantje sedaj v nedeljo, dne 7. maja 1911 v veliki dvorani Narodnega doma v Brežicah gledališko predstavo »Čevljar baron«, burko s petjem v treh dejanjih. Odbor »Sokola« vabi in prosi, da se p. n. občinstvo te predstave v lepem številu udeleži in sicer točno ob 7. zvečer, ker se morajo p. n. diletantje iz Krškega že z enajstim vlakom ponoči odpeljati. Š predstavo se ne bode čakalo.

Drobne novice. Ujeti tički. 29. aprila sta ukradla postopača Landecker in Guzej kleparju Joštu iz Celja kolo, katerega je pustil pred Karlovškovo trgovino na Lavi. Uzmovčica so že ujeli in zaprli. — Razpisanih je pri graškem poštnem ravnateljstvu za Štajersko in Korosko 6 mest za uradne sluga. — Zgorila je 26. aprila Jagričeva hiša in gospodarsko poslopje v Preški pri Kozjem. Škode je okrog 8 tisoč kron. — Običajni spomladanski dirki se vršita dne 21. maja na Cvanu pri Ljutomeru in 25. maja v Mariboru.

Koroško.

Nesreča pri vojaški vaji. Topničarski podčastnik Trethandel v Celovcu se je večeraj smrtnonevarno poškodoval pri običajni jahalni vaji. Pokonci se je spel konj njegovega tovariša, ki je jahal za njim. Pri tem ga je udaril s prednjim kopitom tako močno po glavi, da se je podčastnik takoj zgrudil in padel na tla. Težko poškodovanega so prepeljali v vojaško bolnico.

Znorel je gostilničar in posestnik pri krškem mostu v Celovcu Zinze. Odpeljali so ga z rešilnim vozom v blaznico.

Trčila sta vlaka št. 16 in 17 v Hüttenbergu. Štirje vozovi so skočili iz tira in se razbili. Ponesrečil se ni nikdo, vzrok nesreče ni znan.

Kap je zadela na njivi 56letno posestnico Mar. Müller v bližini Bistrice ob Dravi. Zgrudila se je med delom mrtva na tla. V istem okraju so umrli v zadnjem času tudi še trije otroci na škrlatici, več pa je še bolnih.

Surov hlapec. Posestnik Althof pri Kriških goricah je ustavil in okaral na cesti nekega hlapca, ki je neusmiljeno pretepal konja. Za odgovor je obrnil hlapec bič in udaril posestnika z debelim ročajem po glavi, jrgel vanj par debelih kamnov in zbežal. Posestnik je močno poškodovan obšel. Suroveža so orožniki našli in oddali sodišču, ki mu bo podelilo za to podivjano dejanje gotovo primerno nagrado.

Primorsko.

Trgovska šola v Gorici je dobila pravico javnosti. Sedaj spada ta šola med one trgovske šole, katerih odhodna spričevala popolnoma nadomestujejo izkaz o prestani vajeniški dobi v kakem trgovskem obrtu.

Slava in čast spominu zavednega Slovence! Iz Trsta se nam piše: Kakor je »Slovenski Narod« v št. 100 t. m. na kratko poročal, preminul je tukaj g. Ivan Liseč, vpokojeni nadzornik južne železnice. Velika udeležba pri pogrebu je pokazala in pričala, kako priljubljen je bil rajnik pri svojih tovariših in v vseh slojih slovenskega občinstva tržaškega. — Več let je služboval g. Liseč tudi v Ljubljani na južnem kolodvoru. V službi vedno natančen in vester, zraven pa vedno prijazen in vljuden nasproti strankam. Bil je, kar se tiče narodnega zavedanja in prepričanja vedno trd in neomahljiv značaj, kar je tudi spričo negodnih službenih razmer tedanje dobe vedno odkrito in moško priznal. Pridno se je udeleževal vseh narodnih prireditvev in veselje; nikdar ni ga manjkalo pri tedenjih tako priljubljenih tedenskih prijeteljskih večerih pisateljskega društva v letih 1886 do 1889. Z eno besedo: bil je cel mož v polnem pomenu te besede! Pri vsaki nedeži se priklila pa je tudi vsemu svetu očito kazal svoje narodno-napredno mišljenje, ne glede na to, kako bode ta okolnost ugodno vplivala na njegovo službeno razmerje. Dobrotljivo nebo, podeli nam Slovincem še mnogo takih značajnih in odkritih rodoljubov in potem je našemu tlačanu in teptanemu narodu zagotovljena lepša in boljša bodočnost, makari da še tako silno butajo ob naše staro domovje od dveh strani peneci se valovi razburkanega in srditega narodnega boja! Have pia anima!

Tržaški mestni občinski svet. V zaupni seji tržaškega občinskega sveta je bil predvčerajšnjem imenovan konceptni praktikant Gvidon Nicolich za magistratnega nadomestnega tajnika, inženir Benvenuto Pajer pl. Monriva pa za konzulenta komune v vprašanjih, tičečih se tramvaja in električnih naprav. Principialno je sklenil mestni občinski svet, da dobe oni, ki jih sprejme občina kot provizorične poduradnike, po preteku enega leta popolno plačo. Za pisarniška pomožna uradnika sta bila imenovana Edvard Simonich in Kristof Lariš. Risar Artur Hoffmann je bil pomaknjen v VII. čin. razred. Za poduradnika II. razreda sta bila imenovana Kajetan Maghet in Anton Vučič, Ernest Mingotti pa je bil imenovan za višjega pisarniškega oficijala.

Samomor. Za tovarno firma Luzatti & Komp. pri Sv. Ivanu v Trstu so našli večeraj zjutraj truplo možkega, ki si je pognal kroglo v desno sence. Iz papirjev, ki jih je imel pri sebi, se je dognalo, da je mrtvec doma iz Gorice, stanujoč v ulici Boschetto št. 5 in da mu je ime Ivan Ecker. Mrtvec je bil 45 let star in vpokojen državni poduradnik. Njegova žena je pod zdravniškim nadzorstvom v Palmanovi. Iz zapuščeni papirjev ni bilo mogoče dognati, kaj je bil vzrok samomora.

Tatinski pomorščaki. Iz Ljverpula dospela pomorščaka Jones Antherry in John Woods, oba zaposlena na parniku »Panonia«, sta bila aretirana, ker sta ukradla nekemu

tovaru iz njegove spalnice uro in verzičo ter nekaj denarja. Pri Antherju so našli še uro in verzičo.

Vojaske nabor v Trstu. Včeraj dopoldne je bilo klicanih na nabor 200 fantov, prišlo jih je pa 183. Od teh je bilo 65 potrjenih.

Na izletu. Na izletu v gore se je ponesrečil 30letni trgovski uradnik Oton Scheller, stanujoč v Trstu v ulici Commerciale št. 9. Spodrsnilo mu je in je padel več metrov globoko ter si zlomil nogo in medeničnico.

Višji poštni ravnatelj Tichy. Iz Zadra poročajo: Višji poštni ravnatelj Tichy, ki je bil kakor znano žrtve atentata, je že v toliko okreval, da je mogel zopet prevzeti vodstvo poštne in brzojavnega ravnateljstva.

Barja. Po celem Primorskem in po Jadranskem morju je divjala tudi včeraj po noči huda burja, ki je dosegla včasih 80 km hitrosti. K nesreči, ki se je zgodila na višini Milja, in pri kateri je utonil mornar Fran Pesaro, izvemo še, da je prihitel poleg »Andrassa« in parnika »Loris« paroplovne družbe Tripković tudi še parni čoln angleške oklopnice krizarke »Suffolk« na pomoč bratci »Minoric«. Druga jadrnica, ki se je pri Milju ponesrečila, je »Palmarina«, last Andreja Ruziera iz Pirana. Moštvo je rešil parnik »Doris«, ladjedelnice pri Sv. Roku, s pomočjo »Andrassa«.

Natečaj. Razpisan je natečaj za mesto poštnega upravitelja v Velikih Munjah, politični okraj Volosko.

Trgovska in obrtniška zbornica v Rovinju. Minister za trgovino je potrdil zopetno izvolitev Jurja Vianellija za predsednika in Leandra Camusa za podpredsednika trgovske in obrtniške zbornice v Rovinju.

Iz finančne službe. Evidenčna zemljemera I. razreda Ulrick Pan in A. Righi sta imenovana za evidenčna zemljemera II. razreda. Carinska oficijala Hribernik in Paitoni sta postala preglednika; finančni komisarij I. razreda Autter, Rožič in Somariva pa nadkomisarjem II. razreda. Carinska asistenta Renelt in Tonsig pa sta imenovana za carinska oficijala.

Samomor radi bolezn in pomanjkanja. V Malem Lošinju je bival že dlje časa Oger J. Vago. Bolehal je na sušenju grla. Zivel je v skromnih razmerah in ostal, ko mu je zmanjkalo denarja, gostilničarju že precejšno svoto dolžan. Prosil je svoje bogate sorodnike na Ogrskem za pomoč. Toda ti so mu odrekli vsako podporo. Gostilničar ga je končno tudi tožil za dolžni znesek. Obupan radi neozdravljive bolezni in nad svojimi neznosnim položajem, je šel k morskemu obrežju, se ustrelil na zidu s samokresom in padel ranjen v vodo. Včeraj so potegnili njegovo truplo v bližini hotela Vindobona na suho.

Stavka. Včeraj je začelo stavkati 200 delavcev ladjedelnice Danubius zaradi nekkih diferenc glede plače. Stavka je trajala samo par ur, ker je bil mogoč hiter sporazum z ladjedelnico, ki je ugodila zahtevam delavcev.

Argentinsko meso. Avstro-Amerikana poroča: Po brzjavki, ki jo je dobila Avstro-Amerikana iz Buenos Airesa, se je odpeljal od tam dne 27. aprila parnik »Sofija Hohenberg« Avstro-Amerikane s 700 tonami argentinskega mesa. — Parnik pričakujejo 25. maja v Trstu. V Trstu so napravili zelo obširno hladilnico, ki bo začela delati čim pride parnik v Trst. Na ta način bodo tudi različna mesta lahko dobivala meso polagoma iz Trsta, tako da jim ne bo treba takoj vsega mesa naenkrat prevzeti.

Pozor, somišljeniki, na državnozbornske volilne imenike!

Volilni imeniki za državnozbornske volitve v Ljubljani so skrajno pomanjkljivo sestavljeni: Nbroj naših somišljenikov je izpuščenih.

Zato pozivamo nujno vse naše somišljenike, naj nemudoma pregledajo volilne imenike in se prijavijo, ako niso izpuščeni.

Volilni imeniki so razpoloženi na magistratu in v pisarni narodno-napredne stranke v Dolencovi hiši v Wolfovi ulici.

Somišljeniki, storite svoje dolžnost pravočasno, da ne izgubite svoje volilne pravice!

Dnevne vesti.

Državnozbornske volitve. Klerikalna stranka je včeraj razglasila svoje kandidate za državnozbornske volitve. Razen dr. Hočevarja kandidira vse dosedanje poslance in sicer v istih okrajih, ki so jih doslej zastopali. Dr. Hočevarja pa so klerikalci pahnili kot. V trenutku, ko je Ho-

čevarjeva teta, bogata gospa Hočevarjeva zatisnila oči in je bila njeno premoženje razdeljeno, so klerikalci odstranili dr. Janka Hočevarja, ki so ga prej na vse načine lovili, da je prestopil v njihovo stranko. Iskali so ga, da odstranijo netjaka od bogate tete in dobi njihov mož proste roke za lov na premoženje te tete. Zda ne rabijo dr. Hočevarja več in so ga odstranili. Na njegovo mesto kandidira sedaj borniran in nezmožen knetski fajmošter. Če pogledamo listo klerikalnih kandidatov, spoznamo hitro, kako velikansko uboštvo na zmognih ljudeh vlada v klerikalni stranki. Klerikalna stranka kandidira v državni zbor ljudi, ki nimajo prav nobenih možnosti. To ne bodo ljudski zastopniki, marveč šusterščiki, krekovi kimovci. Videli smo jih »na delu« v zadnjih letih. »Delali« niso drugega, kakor štafazo Krecku in Šusterščiku. Pomilovanja je vredna delala, ki ima take zastopnike in če bodo volile te kandidate poslali v državni zbor. Za Ljubljano klerikalci še niso določili kandidata iz tega preprostega razloga, ker spodobnega kandidata ne morejo dobiti.

Klerikalci in Nemci delajo v bratski slogi in z veliko ljubeznijo, da, vprav z navdušenjem na to, da bi Ljubljano pred vsem svetom ogrdili, jo očrnilo in oblatili. Z združenimi močmi jo obrekujejo in jo popisujejo kakor kakor razbojniško gnezdo. Demonstracije večjega ali manjšega obsega se zgodijo tudi drugod, a da bi lastni ljudje tako obrekovali svoje mesto, kakor delajo klerikalci in Nemci, to se ni še nikjer primerilo. Klerikalci sramote sedaj Ljubljano, ker bi radi prikriji svoj polom pri občinskih volitvah in bi radi natvezili svetu mnenje, da imajo klerikalci pač večino med prebivalstvom, a je vsled naprednih »demonstracij« ne morejo uveljaviti. Pri Nemcih je pa obrekovanje Ljubljane že sistem. Odkar so Nemci pri občinskih volitvah dobili sedem mandatorov, jim je greben poseben zrasel. Zda so se spravili tudi nad napredno časopisje in zabavljajo kar se da. Naj si ljubljanski Nemci svoje moralne pridige le prihranijo. Takih infamij, kakor so jih že pisali različni nemški listi od »Tagespost« in »Tagblatt« pa do »Marburger« in »D. Wacht«, ni še pisal noben slovenski list.

Ljubljanski nemški časnikarji so lažnjivi pa tudi smešni ljudje. Najsmušnejši takrat, kadar kriče po spodobnosti, in kadar pišejo o surovosti naprednega slovenskega časopisja. Samo v naših očeh vidijo tramove, ne opazijo pa hlobov v lastnih očeh, in tudi ne v očeh naših klerikalcev. Kar gniljivo je, kako jemljejo morske prašičke pri »Slovenec« v svojo zaščito. Ne opazijo, kako populično govori dr. Šusterščik na svojih shodih, in ne opazijo, da je bil zadnja dva meseca ravno »Slovenec« prava kloaka. Proti pisavi našega lista zabavljajo, niti žal besedice pa ne zapišejo proti »Slovenec«, ki živi od najostudnejših osebnosti, in od najgrših laži. Pri vsem tem pa zavijajo oči, češ, v občinskem svetu bi morala vladati miroljubnost in bolj si ga vidi, kaj se vse! Res je, da so naši volilni boji osebni, ali v prvi vrsti je temu kriv »Slovenec«, ki prav pri vsaki volitvi brenklja ob struno najbolj podivjane, osebne in umazane agitacije. To pa ugaja najbolj ljubljanskim Nemcem in zategadelj odklanjamo, da bi nam oni delili kake lekcije o miroljubnosti in spodobnosti!

Kaj pravzaprav hočejo? Škofov revolver, »Slovenec« je snoči priobčil kolobocijo o deželni bolnici, ki jo je mogla spisati samo zmešana glava. Dr. Zajec ima toliko služb in opravil, da pač ni več v stanu, spisati kako stvar tako, da bi jo normalno misleč človek razumel. Zagrešil je dolgovemo klobasjanje, polno nejasnih zabavljic, ki le priča, da ima mož celo vrsto zdravnikov v želodeu. Seveda je dr. Zajec v zdravniških stvareh avtoriteta vseh avtoritet, saj nima samo doktorata, marveč tudi lepo zbirko receptov, ki mu jih je darovala domžalska šintarica, torej je gotovo poklican pretresati take zadeve in z visokega konja govoriti o drugih zdravnikih. Mi mu to privoščimo toliko raje, ker se je pod njegovim vodstvom zgodil evropski škandal, da so bile iz bolnice zanešene črne koze v mesto in je nastala velika nevarnost za zdravje vsega prebivalstva. Samo na eno stvar v »Slovenec« kolobociji je treba nekoliko odgovoriti. Gre se namreč za dr. Šlajmerja, ki so mu klerikalci tako zagrenili delo v bolnici, da je šel v pokoj. Klerikalci so faktično prepodili dr. Šlajmerja iz bolnice, da so mogli spraviti na njegovo mesto klerikalnega koritarja. Dr. Šlajmer je že dolgo bolan, saj je opravljal nad vse naporno službo. A žrtvoval se je občni koristi na ljubo. Da je vztrajal dr. Šlajmer zadnjih pet let na svojem mestu v bolnici, to ni bila njegova dolžnost, ampak je bila žrtva. Vsako žrtvovanje pa ima svoje meje in ko je dr. Šlajmer videl, da mu njegovo

žrtvovanje plačnje dež. odbor z ne-hvaležnostjo, se je pač nehal žrtvovati in je storil, kar so klerikalci komaj čakali, šel namreč v pokoj. Zda pa piše »Slovenec« seveda tako jezuvitsko zavito, da se ga ne more postaviti pred porotnike, kakor da bi bil dr. Šlajmer šel zdrav in le na podlagi falsificiranega in lažnjivega spravevala v pokoj. To je lopovščina prve vrste in ni je dovolj ostre besede, s katero bi se moglo to lopovščino obsoditi po zasluženju. Kaj so klerikalci dosegli s tem, da so pregnali dr. Šlajmerja se vidi v bolnici. Kdor ni prisljlen iti na kirurški oddelek dež. bolnice, se ga ogiba in išče pomoč drugje.

Klerikalci v Krakovu. Nemški politiki so nekaj časa gledali na izlet kranjskih klerikalcev v Krakov z nezaupnostjo in skrbjo, misleč, da utegne stvar zadobiti politični pomen. Pa jim je kmalu odleglo. Nemški listi poročajo, da se zborovanja v Krakovu ni udeležil noben politično veljavni Poljak, nobeden tisti, ki imajo pri Poljaki kaj govoriti in nemški listi na čelu jim »N. Fr. Pr.« pravijo, da ni imel ta sestanek prav nobenega pomena. Cel »Slovenec«, ki seveda vso stvar drugače popisuje, kakor pa se je vršila v resnici, ne ve nič posebnega povedati. Snoči je priobčil poročilo o prvem dnevu bivanja v Krakovu. Vestno beleži, da so se Slovenci prišli v Krakov najprej »nekoliko umili«. Sicer je poraba mila merilo za kulturno stanje človeka, a naši klerikalci pač še niso dovolj kultivirani in mislijo, da je dovolj, če se le nekoliko umijejo. Vožnja iz Ljubljane v Krakov je sicer jako dolga, a klerikalcem je zadostovalo, da so se nekoliko umili. Nekoliko umiti so si potem ogledali mesto, zvečer pa so se udeležili rauta v starem gledališču. Ta priredba je morala na naše klerikalce napraviti poseben vtisk. Navdušeno pišejo: »Majestetični vratarji in služabniki, v fantastične uniforme oblečeni, so odpirali vrata, spremljali po stopnicah in se klanjali.« — Kaj, to je imenitnost. V duhu kar vidimo, kako je Suklje mogočno stopal, kakor nekdaš Malinovski pri Doberletovih pogrebih in kako so bili Krek in Lampe, Kregar in Štefe veseli, da so se jim majestetični vratarji klanjali. Da, v Krakovu, tam znajo, drugače kakor v Ljubljani. V Krakovu so se majestetični vratarji v fantastičnih uniformah klanjali, v Ljubljani pa je 23. aprila vladni detektiv s cigareto v ustih stopil k Štefetu in h Kregarju in ju nahučil: »Kaj pa vidva in delata — marš«. Da, med Ljubljano in med Krakovo je velik razloček. A ne samo da so se klanjali vratarji, tudi vrata so odpirali. V Ljubljani sicer klerikalcem tudi večkrat vrata odpro, a vedno le, da jih s pomočjo čevlja ven ekspedirajo, v Krakovu so jih pa notri spustili. In tam so jih čakali izredni užitki. Godba je igrala, nastopali so pevci in pevke in celo peli in danski svet se je kazal Slovincem. Sapramiš — to je moral biti ganljiv prizor, ko so Poljakinje trepetaje čakale, kak vrtajo napravijo na take poznavalce ženske lepote in ženskih oblačil, kakor so Krek in Lampe, Kregar in Štefe. Svoje poročilo končuje »Slovenec« z besedami: »Zabava je bila živahna in prisiljena«, verjamemo, verjamemo! Neprisiljeno se znajo naši klerikalci zabavati samo pri fajmoštru in na pudelbah Ljubljancev, v Krakovu pa so se Poljaki živahno zabavali, Slovenci pa prisiljeno!

Pri knezih in grofih sta sedaj v Galiciji v gosteh, kakor baha-vo sama poročata »Slovenec«, časti vredna gospoda Kregar in Štefe. Čisto nič nismo nevoščljivi, da stiskata ta »veledemokrata« roke raznim visokim aristokratom — baronom, grofom in knezom, prepričani pa smo, da bi ti visoki gospodje s prav dvomljivimi čustvi sprejemali »delegata Rady miasta Lubliany« in »vicer-przewodniczącego Izby handlowej«, ako bi vedeli, da sta oba poštenjaka v sodni preiskavi radi hudodelstva volilne goljufije, izvršene pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtniško zbornico.

Klavzura Uršulin. Pred volitvami in po volitvah se je že mnogo pisalo o takozvani klavzuri Uršulin, ki obstoji v tem, da nune brez posebnega papeževega dovoljenja ne smejo nikdar in nikoli zapustiti zidov svojega samostana. Kakor je znano, ta stroga klavzura naših Uršulin ni ovirala, da bi pri zadnjih občinskih volitvah ne zapustile samostana in šle volit. Če so pa za to kršenje klavzure dobile potrebno papežovo dovoljenje, to je veliko vprašanje. Znan je nam namreč ta-le značilen slučaj: V Gradcu so imele Uršulinke svoj samostan v »Sackgasse«. Nov samostan so zgradile v Leonhartski ulici. Ko je bilo poslopje v tej ulici dograjeno, so vložile na papeža prošnjo, naj jim dovoli, da se presele iz starega v novi samostan. Ker se je prav takrat dogradila v obližju Leonhartske ulice nova cerkev sra Jezusove-

ga, so obnem prosile, naj se jim pri preselitvi dovoli, da si med vožnjo ogledajo to novo cerkev. Na to prošnjo so dobile Uršulinke odgovor iz Rima, da se jim preselitev pač dovoljuje, z ozirom na klavzuro pa se jim najstrožje zabranjuje, da bi si med vožnjo v novi samostan ogledale cerkev sra Jezusovega, čeprav se nahaja ta cerkev v neposredni bližini Leonhartske ulice, kjer stoji novi Uršulinski samostan. Torej v Gradcu si Uršulinke niti pri preselitvi iz enega samostanskega poslopja v drugega niso smele ogledati cerkve, v Ljubljani pa so smele zapustiti samostan zgolj v to, da se udeležijo najljubejših političnih borbe. Svoje čase so bili samostani hiše miru, kamor niso segali valovi politične borbe, a sedaj so klerikalci zanesli te borbe tudi za samostanske zidove. In kakšne bodo posledice? Za versko življenje samostanskih prebivalcev gotovo ne dobre! Izvedeli smo iz najzanesljivejšega vira, da je v Uršulinskem samostanu, odkar so bile volitve, neprestan kreg in prepir, prava pravečata vojna. In ti nezdravi odnosi se pojavljajo sedaj že tudi v šolah, kjer razne samostanske učiteljice že uganjajo politiko kar na debelo. Če bo to dobri stvari v korist, resno dvomimo, a za sedaj se še vzdržujemo vsakih pripomb. Ako pa politična gonja po uršulinskih šolah ne bo ponehala, homo se z odušaji v uršulinskem samostanu še resno bavili.

Da se razumemo! Kadar škof organ kako stvar ala strigalca vedno in vedno ponavlja, se mora pošten človek vedno vprašati: »Kakšna lumparija je zopet v tem?« »Slovenec« je že šestkrat ponavljal, kakor kofetarice, da je dobila opozicija treh strank več glasov pri občinskih volitvah, nego večinska stranka! To prinaša ta temni poštenjak radi tega, češ, pri državnozbornski volitvi bode zmagala nemško - klerikalna zveza! Mi pa povemo to-le: Pri tej volitvi bo manjkalo tistih 3000 duš »slavne sodre« od zadnjega »Unionskega zborovanja« — in pa vse nune! Basta!

Hinavščina idrijskih klerikalnih dopisnikov presega pač že vse meje. Tako pišejo v svojih idrijskih novicah, ko poročajo o rešitvi svojega rekurza pri deželnem odboru: »Živo je še vsem v spominu, kako sta »Narod« in »Naprej« zabavljala nad Oswaldom in tovariši, ki so pritožbo podpisali, a c. kr. rudniškega ravnateljstva si ti napredni in rdeči kučki (besede vredne c. kr. kateheta Oswald) niso upali oblatiti.« Tako Oswald! In zakaj je rekuriralo c. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji proti občinskemu proračunu? Ker ima tak ukaz od ministrstva. Tak ukaz pa so ravno intrige klerikalnih državnih poslancev proti napredni Idriji povzročile. Vsi se še spominjamo, da ni dolgo tega, kar je Oswald v »Slovenec« obljubljal, da bo dosegel, da se tudi ministrstvo pobriga za to, kako se porablja občinske doklade v Idriji. In res je kmalu na to izšel dotični famozni ministerjalni odlok. Nemško in klerikalno ministrstvo je gotovo kaj rado ustreglo klerikalnim izdajicam proti rodnemu slovenskemu mestu Idriji. Ali si je torej misliti večjo Oswaldovo nesramnost, da šuje sedaj naprednjake na c. kr. rudniško ravnateljstvo, ker je storilo samo to, kar je bilo po Oswaldovi krivdi primorano izvršiti. Tudi se ne sme pozabiti, da Oswaldove rekurze rešuje deželni odbor kranjski. Prepričani smo, da če bi se tudi c. kr. rudniško ravnateljstvo stokrat pritožilo, bi deželni odbor ne ugodil, če bi Oswald tako hotel. Glavni krivci, da deželni odbor leto za leto ogromno škoduje idrijski občini, je edino Oswald. Ta večni škodljivci idrijskega mesta mora imeti že slabo vest, če skuša pri svojih zločestih dejanjih naprtiti krivdo drugemu. On seveda lahko farba svoje zabite pristaše, zavednih občanov pa ne bo. Če to misli, se preneso moti. Pa še z nekim drugim slučajem so se idrijski klerikalni dopisniki pokazali virtuozne v hinavščini. Ravnateljica na ljudski šoli Mariji Kavčičevi so kot občesploštevani čestitali za zasluženemu imenovanju v »Slovenec«, nekaj tednov prej pa so jo nesramno z največjimi lažmi napadali v »Domoljub«. Klerikalci je pač bil in bo hinavec prve vrste!

Imenovanje. Finančni svetnik dr. Rudolf Thomann v Ljubljani je imenovan za višjega finančnega svetnika.

Na starem vojaškem oskrbovališču na Dunajski cesti so odprli grobnico. Našli so notri mnogo kosti nekdanjih menihov in dva podplata. Paternoštra niso našli nobenega. Upamo, da bo podplata pridobil dr. Mantuani za deželni muzej, že da bo vsaj nekaj storil za ta nesrečni muzej, kajti doslej ni drugega storil, kakor da vleče nezasluzeno veliko plačo. Ti podplati bi s šilkrotami, ki jih je dr. Mantuani proglasil za kristjanske glave in z bizantinskimi evinjaki, ki jih je dr. Mantuani našel na Dolenskem, prav lepo predeloval

znanstveni pomen deželnega muzeja pod klerikalnim gospodstvom.

Pri včeršnjem naboru je bilo izmed 129 nabornikov 23 potrjenih, 4 pa so bili določeni za vojaško bolnico.

Umrl je včeraj v Kranju posestnik in trgovec g. Rajko Krisper. Porojen l. 1841. je največji del svojega življenja prebil v Kranju, čigar procvitu je posvetil mnogo svojih moči. Sin velikega slovenskega trgovca se je tudi on posvetil trgovskemu poklicu. Vse svoje življenje je bil vnet za narodno stvar. Pokazal je to pri ustanavljanju in v vrstah Južnega Sokola, Narodne čitalnice, požarne brambe in drugih narodnih in dobrodelnih društev. Bil je vnet za napredek in prožet naprednih idej. V mladih letih je bil vesel družabnik. Nobene narodne veselice ni bilo na slovenskih tleh, da bi se je ne udeležil. Užival je spoštovanje in zaupanje pri vseh slojih. Komaj je bil dosegel moško dobo, ga je zaupanje kranjskih meščanov postavilo v mestni zastop med prve in ob strani župana Šavnika je vestno izpolnjeval svojo nalogo celih 24 let in je bil pri vseh pridobitvah kranjskega mesta aktivno udeležen. V ospredje ni nikdar šli in češčenja ni iskal. Bil je eden tistih skromnih mož, ki nikdar ne govore o svojih činih, ampak le o uspehih drugih. Blag mu spomin!

Reklama v cerkvi. V nedeljo je duhovnik na prižnici v Kranju poslušalcem naznanil, da se je dr. Globočnik vrnil in da naj vsi, kateri zdravniško pomoč potrebujejo, le k njemu gredo, on da je najboljši zdravnik. Ali je cerkev za to, da dela reklamo za klerikalne zdravnike. Prihodnjic bodo duhovniki s prižnice še priporočali najboljše babice.

Negode. Posestnikov sin Rikard Kmet iz Ojstrege v trboveljskem okraju, je padel z voza in si zlomil levo nogo. — Prevzitarja Josipa Maveca iz Zelimel je sunila njegova hči doma iz nepredvidnosti z burkljami v desno oko in mu je hudo poškodovala. — V Krvavem brdu v kamniškem okraju so se igrali otroci na polju pri ognju. Naenkrat se je vnela žletemu kajzarjevemu sinu Framu Hribarju leva hlačnica in je dobil otrok težke opekline na levi nogi.

Dva prsta si je odrezal. Dveletni posestnikov sin Ivan Gnezda iz Kamnelj pri Idriji se je igral dne 28. aprila na podu svojega očeta skupaj z drugimi otroci. Pri tem je prišel z roko v slamoreznico, ki mu je odrezala dva prsta.

Čebelarški shod v Smarjeti na Dolenskem se vrši v nedeljo, dne 4. maja ob 3. popoldne v ondnotni šoli. Na shodu bo predaval gosp. nadučitelj Likozar: 1. Pomen čebelarstva sploh. 2. Priprava panjev za roje s satnimi začetki in podolžno delo. 3. Kranjski panj in notna mera istih. 4. Zasilno pitanje in pitanje rojev. 5. Opustitev zvepljanja v jeseni. 6. Premakljivo delo. 7. Pomen čebelarških podružnic. — Pričakuje se obile udeležbe, ker bo predavanje zelo važno.

Sankejonirani deželni zakon. Cesar je sankcioniral zakonski načrt, sklenjen od krajskega deželnega zbora, glede uvrstitve občinske ceste, vodeče od mejnega mostu med Kranjskim in Primorskim, »Na Grščaku« do deželne ceste, med deželne ceste.

Požar. Obvodovi pleskarski pomočnik Oton Repec je hotel nedavno skrivaj prenočiti v pralnici Matije Peklaja v Novem Vodmatu, kjer stoji tudi postelje za delavce. Ob 11. ponoči pa je nastal v kuhinji ogenj, ki je požgal 20 vreč, več preprog in vso slamo in postelje. K sreči so domači še o pravem času zapazili ogenj in ga pogasili. Škoda znaša 100 K. Najbrže je zažgal Repec, ker je kadil.

Nepošten hlapec. Italijanski delavec Lenard Dilenardo iz Vidma je bil zaposlen pri akordantu De Pauliju na Viču kot hlapec. Dne 2. maja je hotel skrivaj zapustiti svojo službo, toda orožniki so ga prišli, ker je bil svojemu gospodarju ukradel več stvari.

Vroča kri. Jutri v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek se predstavlja v kinematografu »Ideal« izvirna drama »Vroča kri«, ki prekaša vse dosedaj prirejene kinematografske drame. Igrajo jo najboljši igralci raznih svetovnih gledališč. Pristop imajo samo odrasli. Drama ima dva dela. V prvem se deklica odlične rod-bine omoži z nekim milijonarjem. Kot običajno taki denarni zakoni, tako tudi ta ni bil srečen. Zahotelo se je njej po ljubezni in v svoji ognjevitosti je začela spletkariti proti možu z lastnim šoferjem. Mož jih zaloti in spodi. V drugem dejanju ona propala in uničena vlomi v možki obleki z roparji v stanovanje svojega moža. Tam naleti na svoje dete in obetane. Materinska ljubezen jo omami. Mož prihiti v sobo in jo da svezati. Končno pa premaga materinska in otrokova ljubezen sovraštvo moža in lahkomiselnost materne. Mož je reši

policije, ji vse odpusti in nato šele srečno živita v medsebojni sporazumnosti, v kateri jih veže nerazdružna vez otroške ljubezni.

Samomr. Včeraj okoli 1. popoldne se je v Mestnem domu ustrelil 59letni sluga Friderik Mulhar. Zadel se je v desno senco in je bil takoj mrtev. Na lice mesta došli policijski zdravnik je odredil, da so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Izpod policijskega nadzorstva pobegnili je 34letni delavec Franc Nadižar, rodom iz Hrastja na Gorenjskem. Nadižar je zelo nevaren tat in vlomilec ter je šele pred kratkim prestal večmesečno kazen.

Prijet tat. Na Marije Terezije cesti je bilo pred nekaj dnevi ukradeno nekemu čevljarškemu mojstru iz delavnice 19 K denarja. Policija je aretirala tam zaposlenega 16letnega čevljarškega pomočnika Jerneja Zatljerja, kateri je bil zaradi tatvine že predkaznovan in je tudi to tatvino skesano priznal.

Kolo ukradeno je bilo v Celju hranilničnemu uradniku Oskarju Wagnerju. Kolo je »Atlas« in vredno 200 K.

S ceste. Včeraj je po Dunajski cesti nek kolestar tako naglo in neprevidno vozil, da je zadel in podrl šolsko učenko Cecilijo Komparetovo, katere se je pri padcu telesno poškodovala in tudi razbila tri steklenice.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo v Inomest 58 Macedoncev, 22 Dalmatincev je šlo v Beljak, 13 Hrvatov pa v Heb.

Izgnubljeno in najdeno. Ga. Ivana Skubicova je izgubila dva bankovca po 20 K. — Služkinja Ivana Grelja je izgubila denarnico s srednjo vsoto denarja. — Šolska učenka Amalija Zemljčeva je našla bankovce za 10 K. — Gdč. Neža Zajčeva je našla denarnico s srednjo vsoto denarja in črno pelerino. — Zasebnica ga. Leopoldina Huberjeva je našla dve ročni torbici. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, odnošno najden dežnik, kovčeg, ščipalnik, neka šuridična knjiga in ročna torbica.

Prevzete gostilne. Znano gostilno na Rimske cesti št. 11 prevzame v soboto, dne 6. maja gospa Marija Dražil, soproga v ljubljanskih in zunanjih krogih dobro znanega g. Ivana Dražila. Več v inseratu.

Volilci vodmškega okraja
ne zamudite reklamacijskega roka za državnozborske volitve.

Volilni imenik
bo razporejen v društvenih prostorih »Političnega društva za vodmški okraj« Jenkova ulica 7, v četrtek in petek popoldne od 3. ure naprej do 8. zvečer. Reklamacijski rok poteče s 6. majem.

Narodna obramba.

Za Ciril - Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči: p. n. gg.: 902. Pet Ciril-Metodarjev v Krškem (plačali 100 K); 903. Neimenovani iz Skofje Loke (plačali 200 K).

Braničor. Ustanovnino v znesku 300 K je poslal gosp. prof. R. Perušek. Iskrena hvala.

Velika narodna veselica v Štepanji vasi. V nedeljo, dne 7. maja, popoldne, se zberejo vsi Štepanjci, okoličani in ljubljanci, ki so zavedni Slovenci, na »Griček«, ljubljanskim izletnikom dobro znane gostilne g. Antona Novaka v Štepanji vasi. — »Griček« je že ves lepo ozelenel in vabi vsakogar, da se pod brstečim zelenjem naužije svežega pomladanskega zraka in otrese duhomornih vsakdanjih skrbi. Tu priredi Ciril-Metodova podružnica ob priliki obletnice njene ustanovitve veliko spomladansko veselico. Na tej bo vladalo, lahko trdimo že naprej, pravo neprisiljeno veselje in zabava. Saj se tudi trudi odbor z vsa marljivostjo, da bodo vsi posetniki, bodisi mladi ali stari, odhajali prav židane volje. Ljubitelji dobre naravne kapljice in drugih takih stvari, ki preženo otožne misli, bodo našli tolažbo pri šotarih. Oni, ki jim mladostna kri burneje bije, bodo zarajali na obsežnem plesišču. Saljivi nastopi bodo brezdomno pripomogli do še bolj vesele razpoloženja; poleg tega se bomo naslajali ob glasih domačih pesmic, ki jih bodo peli izurjeni pevci. Kdor hoče biti torej prvo nedeljo v maju prav dobre volje, pride gotovo k nam. Zlasti upamo, da ne bodo šli ljubljanci drugam v okolico, ampak da bodo obiskali mnogoštevilno štepanjsko slavlje. Saj je takorekoč tudi dolžnost ljubljane, da ne pozabi na okolico, ampak jo pomaga vzbu-
diti k narodni zavednosti.

Društvena naznanila.

Društvo za obdelovanje ljubljanskega barja je danes obhajalo svojo desetletnico in izvolilo bivšega župana in ministrskega referenta dr. J. Koppensa za častna člana. Obširnejše poročilo sledi.

Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje v nedeljo, dne 7. t. m. ob 10. dopoldne v okoliški šoli v Celju. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Društvene zadeve. 3. Šolske kazni, poročila Fr. Brinar. 4. Posvetovanje glede letošnje ukrajne učiteljske konference. 5. Iz tov. Logarjeve botanične puščice. 6. Slučajnosti. Prosimo, pridi-te vsi! Opozorjamo tudi na planinski sejm, ki bo ta dan v Celju.

Prosveta.

Koncert »Glasbene Matice«. V zadnjih letih pojavlja se med Slovenci vedno več resničnih talentov. Med te spada tudi g. Anton Trost, ki je za časa svojih gimnazijskih studij se z odličnimi uspehi šolal na šoli »Glasbene Matice« v Ljubljani in v Matičnih koncertih in produkcijah že večkrat dokazal javnosti resno lepo napredovanje. Po dovršeni šoli v »Glasbeni Matici« podal se je na c. kr. akademijo na Dunaj, da dovrši svojo glasbeno izobrazbo in se docela posveti glasbi kot strokovnjak. — Dve leti je gojenec akademije in z dovoljenjem vodstva bo v koncertu »Glasbene Matice« v sredo 10. maja solistično nastopil. Igral bo jako efektne in lepe skladbe. Beethovnov 3. klavirski koncert, ki zahteva pravega umetnika v tolmačenju Beethovnovih idej in primerno visoko tehnično izobrazbo ter Mendelssohnovo romantično klavirsko skladbo »Svatebno koračnico«. »Raj vil« iz »Senj polne noči«. — Poleg izvajanja slovenskih izvirnih skladb je pač »Glasb. Matice« dolžnost, da izvaja Slovincem tudi klasično svetovno glasbo in s tem izobrazuje občinstvo in dviga razum za pravo umetnost. — V tem smislu je nastop gospoda Antona Trosta, tembolj, ker je domačin, iskreno pozdraviti. — Vstopnice se dobivajo pri gospe Češarkovi v Šelenburgovi ulici.

Književnost.

— »Svobodna Misel«, ta z ozirom na našo generacijo in sodobno socialno-kulturne razmere na Slov. toli važni ter velepomembni list, je moral, kakor znano, radi prevelikih finančno - tehničnih težkoč 1. majnika 1910 prenehati, ker pa se od tedaj slovenske razmere ne samo niso zboljšale, temveč obrnile v marsičem na slabše in ker dohaja dan na dan na staro uredništvo nebroj poizvedb, prošenj, naročb itd., in ker se je zadnje čase od mnogokotne strani izrazil želja po nadaljevanju publikacije »Svobodne Misli«, bomo poskusili obnoviti odloženo, a koristno delo. Od 1. majnika t. l. bode torej »Svobodna Misel« zopet izhajala kot 4. letnik in se bode takoj nadaljevalo s 5. številko, kjer se je moralo lani izdajanje prekiniti. Kdor je bil naročnik 4. letnika bode dobival na stari račun še ostalih 6 števk. Kdor pa se naroči na novo, temu se dopolnjejo lani izšle 4 številke. Uredništvo se bode potrudilo, da ostane »Svobodna Misel«, kar se tiče vsebine zanimiva, vsestranska in lahko umljiva, kakor je bila dozdaj. Posebno pozornost hočemo obrabiti na domače, slovenske razmere, list bode prinašal kolikor mogoče aktualnih kulturno - verskih in kritično - filozofskih spisov, tako da bode »Svobodna Misel« obenem glasilo slovenskih svobodnomislecev in kulturno - socialna revija. Upamo, da bodo podpirali sotrudniki prejšnje »Svobodne Misli«, tudi novi, ki ji je idejno identična, jo priporočali in razširjali, od naročnikov pa pričakujemo, da se bodo spomnili vedno točno tudi svoje dolžnosti, ter redno pošiljali malenkostni znesek 3 K; za Ameriko 4 K (letno) za naročnike in to bode storil vsakdo tem rajši in točneje, ako pomisli da podpre s tem narodni naš obstoj, pomore razširjati prosveto in pospeši kulturno osamosvojitve slovenskega ljudstva!

Razgled po slovanskem svetu.

— **Praznik poljskega naroda.** Včeraj je poteklo 110 let, odkar je poslednji kralj poljski Stanislaw Poniatowski podelil svojemu narodu ustavo. Ta ustava ni bila dolgo v veljavi, zakaj kmalu na to je vojska ruske carice Katarine II. porazila poljsko armado, vojskovodja poljski Kosciusko je bil premagan in poljski narod je definitivno izgubil svojo neodvisnost in svobodo. Jubilej poljske ustave je obenem obletnica konca nekdanj mogočnega poljske države.

— **Slovanske dijaške slavnosti v Pizni** se prične v soboto 6. t. m. in bodo trajale do torka 9. maja. Pri slavnostih bodo sodelovali: pevska zbor slovenskih akademskih društev »Ilirija« in »Adrija«, tamburaši hrvaškega akademičnega društva »Hrvat« in srbskega akademičnega društva »Sumadija« ter dijaški orkester »Radbuza« pod vodstvom inženirja Chvale. Razen teh bodo sodelovali še: virtuozi na gosli V. Stach, prof. Buchtele, plzenski kvartet in akademski odbor »Českoslovske Enot« v Pragi.

— **Češki generalni konzul v Carigradu.** Avstro-ogrski generalni konzul Bohumil Pára, uavdušen češki rodoljub, je dne 28. aprila zapustil Solun in se napotil na svoje novo mesto v Carigrad. Na kolodvoru v Solunusose poslovali od njega guverner Ibrahim paša, vsi konzuli tujih držav, deputacija mladoturškega komiteja in vsa avstrijska kolonija. Konzul Pára je v vseh krogih prebivalstva užival največje simpatije, zato se je vsakdo hotel osebno posloviti od njega. Carigradskim Slovincem je čestitati, da dobe za avstro-ogrškega generalnega konzula zavednega Čeha in Slovana.

— **Sodnik ovaden krivega pričevanja.** Znani zagovornik zaradi »veleizdaje« obtoženih Srbov v Zagrebu dr. Hinko Hinković je vložil proti preiskovalnemu sodniku v »veleizdajniškem« procesu dr. Mirku Košutič kazensko ovadbo radi krivega pričevanja. Kakor je znano, je dr. Hinković radi raznih člankov v časopisih v preiskavi radi ščuvanja proti uradnim organom. V tej stvari je bil zaslišan tudi sodnik dr. Košutič in je pri tej priliki krivo pričal proti dr. Hinkoviću.

Izpred sodišča.

Najvišji sodni dvor na Dunaju je priznal ločeni ženi pravico obiskati svoje otroke brez prič. Ločila sta se mož in žena od mize in postelje. Ločitev je zakrivil v tem slučaju mož. Glede vzgoje sedaj 7letne hčerke nista takrat nič natančnega določila. Oče jo je dal v neki inozemski dekliški zavod. Ko jo je obiskala mati, je dovolilo vodstvo zavoda pogovor matere s hčerko le v navzočnosti priče. Radi tega se je mati pritožila na okrajno sodišče kot varuško oblast. To pa je njeno pritožbo zavrnilo. V istem smislu je zavrnilo tudi okrajno sodišče v Tridentu njen vsklik. Najvišji sodni dvor pa je obe istoglasno se odločbi razveljavil in dal materi neomejeno pravico govoriti s svojim otrokom tudi brez prič. Ti obiski matere gotovo otroku ne škodujejo in tudi oče ni s tem pri svojih pravicah prav nič prikrajsan. Pripomni pa se, da bi se podobni obiski opravičeno omejili šele takrat, ko bi mati to pravico izrabljala bodisi v škodo otroka ali omejitve očetovih pravic.

Razne stvari.

• **Ponesrečena zrakoplovca.** Vojaški aviatik Matiewitsch je napravil s svojim bratom na Bleriotovem letalnem stroju blizu Sebastopola poskusni polet. Že v precejšnji višini se je stroj preobrnil in padla sta oba z velikansko silo na tla. Obležala sta na mestu mrtva.

• **Zeno, njeno teto in sebe ustrelil.** V Marselju je živel pomorski častnik Maurin, že celo leto ločen od svoje žene. Povodom svojega premeščenja v Alžir, je šel k njej in jo nagovarjal, da bi šla z njim. Ona se je branila, vsled česar je nastal hud prepri. Maurin je potegnil v jezi samokres in večkrat ustrelil proti svoji ženi. Zadel je smrtno njo in njeno teto, ki je priletela v sobo zakonska mirit. Ko je videl, kaj je storil, je ustrelil še samega sebe.

• **Spokornej denarist.** Vojak Neumann, ki sedi sedaj v neki nemški trdnjavi, se je bil svoj čas branil kot adventist delati ob sobotah. Zaraditega je bil obsojen in so ga vtaknili v neko trdnjavo. Pa tudi v ječi ni hotel delati ob sobotah in na ta način je narasla njegova kazen na 5 let in 6 mesecev. Sedaj pa se je izpreobrnul. V nekem pismu, v katerem odgovarja na pozdrav neke dame, ji piše med drugim tudi, da se je spokoril in da že več tednov dela tudi ob sobotah.

• **Določanje geografske dolžine.** Matematik Poincarre je sporočil francoski akademiji znanosti nov način določanja zemljepisne dolžine s pomočjo brezžičnega brzojava med dvema mestoma. Poskusi med Bizerom in Parizom, to je 1500 km daleč, so izkazali presenetljive rezultate. Brzojavni znak, ki so ga uporabljali za določanje zemljepisne dolžine, je prišel in te razdalje v eni stotinki sekunde.

• **Redbinska drama.** V Curihu je ustrelil neki brivec Bucher, ki so ga hoteli zaradi brezposelnosti z njegovo ženo in 5 otroci poslati po odgovor domov v bernski kanton, iz obupa 2 otroke, druge otroke in ženo pa smrtno nevarno ranil ter nato samega sebe ustrelil v glavo.

• **Krvavi pretepi na cesti.** Sprli so se fantje na cesti v Staniersdorfu pri Dunaju. Med prepriom je ustrelil mehanik Glock tovariša Wallacha s samokresom in ga težko ranil. Ustrelil se je svojega čina in zbežal. Na begu je ustrelil na svoje zasledovalce in zopet ranil čevljarja Fulmana. Po daljšem preganjanju so ga izsledili na njegovem stanovanju. Predno so ga pa orožniki prijeli, je potegnil iz žepa samokres in se samega sebe ustrelil. Obležal je na mestu mrtve.

• **Obdajenje zdravil.** K tozadevni notici poročamo, da je štajerska zdravniška zbornica predlog glede obdajanja zdravil s takozvanim receptnim kolkom odločno zavrnila. Zavrnile so ga tudi vse ostale štajerske zbornice. Vpeljava tega receptnega kolka v svrhu dobrodelnih naprav za zdravnike in lekarnarje bi bilo obdajenje boleznih in bi bili najbolj prizadeti reveži. Škodovalo bi to, kot navaja zbornica, ugledu in koristim zdravniškega stanu.

• **Zastrupljenje radi petmilijonske dedščine.** Neki znani general v Petrogradu je jahal zjutraj na izprehod. V bližnjem mestnem parku je padel s konja in mrtve obležal. — Oblastnije so dobile anonimno ovadbo, da general ni umrl radi padca, marveč da je njegovo smrt povzročila tuja roka. Toda vse preiskave so ostale brezuspešne. Sedaj pa je naenkrat nastopila hčerka umrlega generala in obdolžila svojega mačeho umora svojega očeta. Dala mu je baje za zajetek zastrupljeno meso. Pri preiskavi so našli oporoko starega generala, ki je izdelila vse njegove otroke in sorodnike in postavila za edinega dediča njegovo ženo. Premoženje znaša okrog 5 milijonov kron. — Ko je mačeha o ovadbi hčerkin izvedela, je hotela pobegniti. Toda na potu so jo prijeli in zaprli.

• **Indolentno vojaštvo.** Stavbni podjetnik Hujes v Pesti - Kőbanyju je imel že del časa v svoji pisarni nekega Jurja Kepesa, ki je častnik v rezervi. Oče tega mladega moža je prosil stavbника, da naj strogo postopa z njegovim sinom, ker je zelo lahkomišeln. Nekega dne sta se v pisarni sprla Hujes in Kepes in Hujes je dal Kepesu zausnico. Nato ga je Kepes pozval na dvoboj, Hujes pa je odklonil, da bi mu dal zadoščenje z orožjem, pač pa je bil pripravljen, ga prositi odpuščanja. Kepes je nato zadevo naznanil vojaškemu častnemu sodu, ki je zahteval, da si poišče rezervni častnik zadoščenje pred sodiščem. Stavbnik je bil nato obsojen na 20 K globe, kar pa je bilo častnikom premalo. Zato so se obrnili častniki na kazino v Pesti - Kőbanyju in zahtevali, da člani kazina Hujesa družabno bojkotirajo. Seveda je kazinski odbor odklonil to zahtevo, narkar so izstopili vsi častniki polkov, nastanjenih v Pesti - Kőbanyju, iz kazine in iz vseh društev, v katerih je bil vpisan tudi Hujes. Da so častniki tako srboriti, je navsezadnje še umljivo, da se pa vtika vojaška oblast v take zadeve in izdaja upravn srednjeveška in vsem postavam v obraz bijoča povelja, tega niti od najbolj zagrizene ogrske vojaške uprave ne bi bili pričakovali. Korno poveljništvo je namreč odredilo dne 2. maja, da morajo tudi vsi rezervni kadeti in rezervni častniki izstopiti iz onih društev, v katerih je vpisan tudi stavbnik Hujes. Seveda bo imelo to povelje kornega poveljništva za posledico škandale, ki bodo našo armado zopet kompromitirali.

• **Obdajenje receptov.** Že dlje časa se bavijo zdravniški in lekarniški krogi z vprašanjem glede obdajanja zdravil potom vpeljave receptnega kolka. Na ta način nabrani denar bi se porabil za dobrodelne namene kot starostno preskrbo itd., za prid zdravniškim in lekarniškim interesentom. Lekarnarji so stavili predlog v tem smislu, da izdaja kaka zdravniška korporacija avstrijskim zdravnikom posebne enake recepte z žetvinsjenim kolkom. Te recepte bi zdravniki seveda plačali, znesek pa bi se računnu kot običajno pripisal. S tem bi se na lahek način nabrale lepe vsote v oskrbo zdravnikov in lekarnarjev, ki se v prid človeštva redno izpostavljajo raznim nevarnostim. Obenem pa bi se tudi zabilo pridobivanje raznih zdravil s ponarejenimi ali priglufanimi recepti in bi se omejilo nepostavno delovanje raznih zakotnih mazačev. Dunajsko zdravniško društvo je prevzelo ta predlog v oceno in ga bode v podrobnosti še izpopolnilo.

• **Kitajci v denarni zadregi.** Vzhodno azijski Lloyd poroča jako zanimivo, kako si Kitajec pomaga iz denarne zadrege. Zastavništvo je na Kitajskem veliko bolj razvito kot pri nas, in v zastavilnico ne nese samo oni svojega blaga, ki res denar po-

trebuje, marveč tudi manjši spekulant. Spekulira pa brez izjeme vsak Kitajec. Zanj je zastavilnica neka-ka zaloga in skladišče, kjer je blago varno spravljeno. Kar se mu doma lahko pokvari, ali se boji, da mu kdo ne ukrade, spravi Kitajec v zastavilnico. Tam dobi še vrhutek denar in plača le 3 % obresti mesečno. Če je zelo zadolžen, da je že vse kar je imel zastavil, obremenjeno ima že tudi hišo in posestvo, ostane mu še žena in otroci, ki jih tudi lahko zastavi. Najbolj pa kaže iznajdljivost Kitajca v denarni zadregi sledeči slučaj. Posetnik Togo recimo je potreboval 60 dolarjev, imel pa jih je pet. Opravi se in gre okrog svojih sosedov in prijateljev. Zbere se dvanajst možakarjev in ti ustanove posojilnico. Vsak plača kot redni član vsak mesec 5 dolarjev. Togo, ki se pusti seveda voliti za predsednika pa pobere članarino za prvi mesec. S tem si je pridobil naenkrat 60 dolarjev. Drugi mesec zopet vsak plača članarino 5 dolarjev, in tako dobi drugi član družbe 55 dolarjev. To se ponavlja 12 mesecev, da si prišli vsi na vrsto, vsak član je dobil denar skupno, obenem pa tudi svoj dolg plačal. In tako Togo ni pomagal s to spekulacijo samo sebi, marveč tudi vsem ostalim članom.

• **Loterija »Viribus Unitis«.** Zrebanje te loterije v korist pomožnega društva za bolne na pljučih »Viribus Unitis« bo danes zvečer ob 8. v poslopiu c. kr. blagajnice državnih dolgov (L. Singerstrasse 17).

Imenik

za državnozborske volitve

je na vpogled v posvetovalnici na magistratu in v tajništvu narodno-napredne stranke v Wolfovi ulici 10/1. Ker je bilo že pri zadnjih občinskih volitvah izpuščenih mnogo volilnih upravičencev, opozarjamo naše somišljenike, da se prepričajo, če so v imeniku.

Gospodarstvo.

Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani IV. redni občni zbor.

(Konec.)

Gosp. dr. Windischer je nato v daljšem govoru poudarjal potrebo »Zveze« ter utemeljeval iz narodnogospodarskega stališča veliko važnost kmečkih gospodarskih zadrug in manjših posojilnic po deželi.

Govornik je najprvo priporočal, da »Zveza« po možnosti deluje na to, da se v računskih zaključkih izkazujejo resnične hranilne vloge, ločeno od izposojil. Zavodi naj imajo za vodilo, da uravnajo svoje poslovanje v mejah svojih razpoložljivih sredstev. Če pa že treba denarne zasloabe od drugod, naj se to zreali tudi ob polaganju računov. Mnogokateri je bil vsled netočenega izkazovanja že zaveden do napačne sodbe o velikosti naših prihrankov. Neprerečeno dejstvo je, da je v zadrugištvu kritičen čas, in to ob času denarne tesnosti. Hudi stresljaji so prišli, ali te nevihte bodo izčistile naše denarstvo. Naše zadrugištvu ima zdravo jedro in znamenite zasluge za razvoj domače trgovine in obrtnosti. Zaradi slabega ne sme biti dobro in krepko žrtvovanje. Malodušnost in obup se smeta obvladati. V naše denarstvo treba za bodoče več enotnosti, medsebojnega zaslanjanja treba, tudi naše banke imajo dolžnosti do zadrug in ne smejo izgubiti dolžne obzirnosti do potreb našega gospodarstva. Zadrugištvu načelo ne sme v praktičnem poslovanju nikdar trpeti, ne sme se umikati spekulativnim momentom. Zadrugištvu princip se mora zlasti od zgoraj navzdol gojiti. Za delo v zadrugah, za odbore, treba pridobiti najboljših sil, ne zadošča vedno le premožnost. Sedanje načelstvo je opravilo znamenito delo, v časih napete kritičnosti je s krepko roko privedlo našo zadrugišno organizacijo iz zamotanega razmer do rednega položaja. Posebna hvala gre gospodu dr. Lavšu za razumno vodstvo in res premišljeno poslovanje. Primanjkljaj, ki izhaja pred vsem iz narasnih upravnih stroškov, seveda ni prijetna stvar, ali vsota je v razmerah, ki so obstajale, razmeroma majhna; pri tem je vpoštevati, da je zveza vzdržala ob tako neugodni konjunkturi na denarnem trgu, razmeroma zmerno obrestno mero. »Zveza slovenskih zadrug« ne dobiva podpor, ki bi jih pač morala dobivati, to dejstvo in na njen stroj sam privaja do tega rezultata, da so pri »Zvezi« dobički skoro nemogoči. Ob nekoliko dobri volji je pri ponosnem številu članice vsota, ki jo je pokriti članicam, gotovo zmagljiva. Pokrije pa naj se tako, da se pokrije po razmerju obveznih deležev, to je dotedaj najpravičnejši ključ, da se pravila izpremenijo tako, da bo za prispevanje merodajen bilančen

uspeh včlanjenih zavodov. (Odobranje.)

Nato se je vršila živahna debata o raznih vitalnih vprašanjih, tičočih se precveta »Zveze slovenskih zadrug«, glede prispevkov itd. V debato so z nasveti posegli gg. Pečanič iz Pobjev, Dragotin Repe iz Bleda, Ahtik iz Kopr, Valentič iz Trnovca, dr. Fran Novak, dr. Ivan Tavčar in dr. Alojzij Lauš.

Končno se je oglasil k besedi član načelstva gosp. dr. Ivan Tavčar. V kratkih jedrnatih besedah je kritiziral strankarsko stališče dežele, kakor tudi vlade, katere obvedbe podpirati samo »Zadružno zvezo«, dočim ne dobimo mi, oziroma nismo dobili dosedaj še nikake podpore, dasiravno vrhoma eminentno važno delo v prid zadružništvu in povzdigo narodnega gospodarstva. Naravno je tudi, da »Zveza« z lastnimi sredstvi, brez vsake podpore ni mogla kriti vseh upravnih stroškov.

Da se pa ne bo izgovarjalo na sklep deželne zbornice, češ, podpirati se more le one zadruge, ki se podvržejo deželni reviziji, predlaga govornik sledeče:

»Zveza slovenskih zadrug« se podvrže razun zakoniti državni, tudi se reviziji deželne zbornice, tej slednji, da se ji zagotovi deželna podpora.

Na ministrstvo je vložiti spomenico, da hoče »Zveza« postati deželna deželne in državne podpore. Tudi se izreka protest, da bi dežela in država kar se tiče podpor, delila protekcijo samo izvoljenim zvezam. — Predlog je bil soglasno sprejet.

Pri volitvi v odbor so bili izstopivši člani odbora gg. Ivan Knez, Josip Lenarčič, dr. Fran Novak, dr. Ivan Tavčar z vzklikom zopet izvoljeni, nanovo pa sta vstopila v odbor gg. Doko Makar in Karel Žužek.

V nadzorstvo je bil izvoljen mesto odstopivšega g. Pehanija, g. Ivan Valentič.

Ker je bil dnevni red končan, se zahvali g. Knez za obilno udeležbo, pozivlja članice, da zastavijo tudi v prihodnje svoje moči, da se »Zveza slovenskih zadrug« čim bolj okrepi. Nagovoru g. Kneza je sledilo navdušeno pritrdjevanje, ob katerem je predsednik zaključil zborovanje.

Takoj nato se je vršila odborova seja, pri kateri se je izvolilo naslednje načelstvo:

Predsednik gosp. Ivan Knez, deželni poslanec, veletržec, predsednik trgovske in obrtne zbornice itd. v Ljubljani.

Podpredsednik gosp. dr. Fran Novak, odvetnik in deželni poslanec v Ljubljani;

ter člani gosp. dr. Ivan Tavčar, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani,

gosp. Josip Tribuč, veleposestnik in podjetnik na Glincah,

gosp. Karel Žužek, pek in posestnik v Ljubljani.

Ta imena so porok javnosti, da bo »Zveza slovenskih zadrug« s svojim poslovanjem v krepko podporo in proevit zadružništva ter s tem celokupnega narodnega gospodarstva.

Vse klevete nasprotnikov so le dokaz, kako potrebna je v sedanjih časih »Zveza slovenskih zadrug«. To bo gotovo tudi prihodnost dokazala.

Volilci kolizejskega okraja
ne zamudite reklamacijskega roka za državnozbornske volitve.

Volilni imenik
bo razporejen danes v četrtek pri Fortuni, od 8. do 9. zvečer. Reklamacijski rok poteče s 6. majem.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vzrok razpora krščanskih socijalistov in konservativcev na Tirolskem.

Inomost, 4. maja. Sedaj so znani pogoji, ki so bili krivi, da so se pogajanja med krščanskimi socijalisti in konservativci na Tirolskem razbila. Krščanski socijalisti so ponudili konservativcem 2 mandata, obenem pa zahtevali, da naj oba poslanka konservativcev vstopita v krščansko - socijalni klub. Konservativci pa so zahtevali 4 mandate in odklonili vstop v krščansko - socijalni klub.

Razmere na ruskih visokih šolah.

Petrograd, 4. maja. Ruska dušna je začela danes z razpravo o interpelaciji levice glede dogodkov na ruskih visokih šolah. Med razpravljanjem se je izkazala nesklajenost dume, vsled česar se je razprava prekinila.

Francoska špijonka.

Kolin, 4. maja. Tu so prijeli neko francosko špijonko. V preiskavi

je prišlo na dan, da je aretirana dama sorodnica francoskega ministrskega predsednika Monisa.

Rusija in Nemčija.

Berolin, 4. maja. Francoski listi v zadnjem času poudarjajo, da so se nemško - ruska pogajanja, ki so se vršila na podlagi poudarjene entente, ponovno odvijajo. Nasproti tem poročilom francoskih listov pa zatrjujejo nemški oficijozni krogi, da se pogajanja nadaljujejo in da bodo v kratkem končana. Sedaj je glavno vprašanje pogajanj sporazum glede bagdadske železnice in glede nemških interesov v severni Perziji.

Marokansko vprašanje.

Berolin, 4. maja. V španskih krogih se širi zelo sovražno gibanje proti Francoski. Španski diplomati in politiki dolže Francijo, da je s svojimi koraki v Maroku kršila algejersko pogodbo. Španski listi pravijo, da je namen Francije zelo prozoren, ustanoviti v severni Afriki tja do Senegala veliko državo, ki bi dala kakih 20 milijonov muslimanskih vojakov za neizogibno vojno proti Nemčiji.

Madrid, 4. maja. Razmerje med špansko in francosko vlado je postalo vsled marokanskega vprašanja zelo opasno. Španija dolži Francijo nelojalnih korakov proti španskim interesom v severni Afriki. S tem vprašanjem se bo bavil tudi španski parlament, ki se snide dne 10. maja.

Verifikacija mandatov na Grškem.

Atene, 4. maja. Grška zbornica je sklenila zakon, ki odkazuje verifikacijo mandatov posebnemu verifikacijskemu sodišču.

Volilci poljanskega okraja!
Reklamacijski rok za državnozbornske volitve poteče v soboto 6. t. m. ob 6. uri zvečer. Ker se imeniki skrajno pomanjkljivi, pridite ter se prepričajte, če ste v imeniku, da ne izgubite volilne pravice. Imenik je ves dan na vpogled v gostilni pri »Belem konjičku«, na Poljanski cesti.

Poziv!
Vsem bratom, kateri se pridružijo slovenski tekmovalni vrsti potujoči na mednarodno tekmo v Turin naznanjamo, da se ta odpelje iz Ljubljane v torek 9. t. m. ob 1. uri popoldne in ne v sredo, kakor prvotno določeno. Vožne cene Ljubljana - Cervinjan II. razred 9 K 90 v; III. razred 6 K 50 v.

Cervinjan - Turin tja in nazaj II. razred Fcs 24.—.

One izletnike, kateri potujejo samo v Turin, opozarjamo, da morajo imeti posebno legitimacijo, na podlagi, katere dobijo pravico do znižane vožne cene od Cervinjana do Turina; te legitimacije naročiti je pri zveznem predsedstvu. Vse ostale izletnike pa, kateri nameravajo svoje potovanje nadaljevati do Rima ter si ogledati še druge kraje italijanskega kraljestva, opozarjamo ponovno na letos uveljavljeno naredbo italijanskih železnic, ki se glasi: Od 1. marca do 31. oktobra t. l. dovolile so italijanske železnice izredno znižane vožne cene za obisk razstave v Turinu in Rimu. Od 1. marca do 31. oktobra prodajale se bodo na vseh italijanskih železniških postajah legitimacije po Fcs 10-50 (veljavne 45 dni), katere dajo pravico po osmih progah Italije do znižanih vožnih cen od 40 do 60%; imetniki teh legitimacij pa se morajo voziti najprej v Turin, Rim ali v Florenco, med tem, ko je nadaljna izbira ostalih sedem prog vsakemu poljubna.

Pozivljamo tedaj vse brate, kateri se nameravajo udeležiti izleta, da to nemudoma naznanijo zveznemu predsedstvu, da zamore pravočasno ukreniti vse potrebno radi prenočišč v Benetkah in v Turinu.

Sokolski kroj naj vzame vsakdo saboj v kovčegu.

Potni listi niso potrebni.

»Na zdar!«

Predsedstvo SLOVENSKE SOKOL-SKE ZVEZE.

Poslano. #)

Uredništvu »Jutra« v Ljubljani.

V notici »Jutra« z dne 28. aprila 1911 se napada pod podpisom iz Dolenjske, naslovljenim: »Usmiljeni ljudje« med drugim tudi bolnišnica usmiljenih bratov v Kandiji.

Kot zdravniški voditelj tega zavoda, odgovarjam prvič in zadnjič sledeče: Slučaj Frane Vidice je bil iz bolnišnice odpuščen še pred mojim prednikom dr. Defranceschijem. Ime tega občežnanega in zaslužnega zdravnika za Dolenjsko zadošča, da se more misliti, da je dobro vedel, za-

kaj je bolnika odpustil in v kakšnem stanju ga je odpustil.

Usmiljeni bratje sami pa bolnike samo izjemno na svojo roko smejo odpustiti iz bolnišnice tedaj, če se ti močno pregrešijo zoper hišni red, ali če se isti nenavadno sirovo obnašajo proti strožnikom in uslužbencem. Tedaj je bila stvar zdravnika, kdaj in v kakšnem stanju se je moglo Frane Vidica odpustiti iz bolnišnice. Krivica se mu najbrže ni zgodila, ker je čisto lahko mogoče, da je Vidice pozneje na posledicah poškodbe znova hujše obolel.

O človekoljubnosti zavoda usmiljenih bratov in bolnišnice sploh pa se oni, ki take zavode blatijo, najlažje prepričajo na ta način, da si pridejo vsaj za nekaj časa ogledat in sami prepričati o velikih nevhvaležnostih, ki se večkrat dogajajo od strani nekaterih bolnikov. Potem bodo prišli opravičljivi do drugega prepričanja.

Ker sem pred kratkim prevzel službo zdravnika v zavodu in se ta služaj popolnoma nič mene ne tiče, odgovarjam napisano v obrambo zavoda, ki je že toliko dobrega storil za Dolenjsko, četudi je žel časih samo nevhvaležnost. Te je na svetu zadosti. Stara izkušnja nas uči, da se dobrote navadno ali prav mnogokrat plačujejo z nevhvaležnostjo. In osobito zdravniški stan s svojimi pomagači ima največ takih izkušenj. 1580

Na take napade, kakršen je bil navedeni, se v naprej sploh ne bo več odgovarjalo.

Imamo pa eno sredstvo v rokah za nevhvaležne, da se jim po tako izkazani hvaležnosti lahko prihodnji sprejem in pomoč, izvzemši veliko silo, odreka.

Tudi zdravniki bolnišnice in podobni javni in privatni zavodi niso sužnji tistih, ki iščejo od njih pomoči. Za pametne ljudi naj to enkrat za vselej zadošča.

Kandija, 1. maja 1911.

Dr. Josip Buh
primarij bolnišnice usmiljenih bratov v Kandiji.

* Za vsebino tega spisa je odgovorno le toliko, kolikor to določa zakon.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

„Slovenski Narod“
se prodaja v posameznih izvodih po 10 vinarjev v sledečih trafikah:

Ljubljana:
Bitsch K., trafika, Novi Vodmat.
Bizjak J., trafika, Bohoričeva ulica 10.
Blaznik L., trafika, Stari trg 12.
Blaz N., trafika, Dunajska cesta 14.
Dolenc Jer., trafika, Prešernova ul. 52.
Elsner M., trafika, Kopitarjeva ul. 1.
Fuchs H., trafika, Marija Terezija c. 14.
Klanjšek Marija, trafika, Tržaška c. 21.
Kleinmayr, prodajalna, Južni kolodvor.
Kleinstejn J., trafika, Jurčičev trg 3.
Košir Jul., trafika, Hilšerjeva ulica 12.
Kustrin A., trafika, Breg 6.
Kušar J., trafika, Sv. Petra cesta 52.
Mrzlikar A., trafika, Sodnijska ulica 4.
Müller-Kanz, trafika, Sv. Petra cesta 14.
Ojstriš M., trafika, Poljanska cesta 38.
Pichler J., trafika, Kongresni trg 3.
Pirnat J., trafika, Kolodvorska ul. 18.
Podboj J., trafika, Sv. Petra cesta 97.
Sever Mar., trafika, Krakovski nasip 4.
Sitar J., trafika, Florjanska ulica 22.
Strkovič F., trafika, Dunajska cesta 7.
Strauss M., trafika, Skofljska ulica 15.
Stienne Ivan, trafika, Valvazorjev trg 4.
Sušnik J., trafika, Rimska cesta 18.
Šenk Ivana, trafika, Resljeva cesta 24.
Svatek J., trafika, Mestni trg 25.
Sveteč Lucija, trafika, Novi Vodmat 57.
Sešark F., trafika, Selenburgova ul. 1.
Subic A., trafika, hotel »Union«.
Tenente Rudolf, trafika, Gradaška ul. 10.
Trafika Latermanov drevored.
Treo Julija, trafika, Sv. Petra cesta 36.
Ušeničnik F., trafika, Židovska ulica 1.
Verkoverh A., trafika, Sv. Jakoba trg 8.
Vizjak J., trafika, Turjaški trg 3.
Zupancič Iv., trafika, Kolodvorska ul. 8.

Zunanje prodaje »Slov. Narod«.

Kamnik:
Ažman Marija, trafika.

Škofja Loka:
Žigon Matej, trgovina in trafika, Glavni trg 34.

Kranj:
Adamič Anton, trg.

Radovljica:
Homan Oto, trg.

Lesce:
Legat Ivan, trg.

Bled:
Repe Dragotin, trg.

Pretnar Ivan, trg.
Driehel, knjigarna (samo v sezoni).
Zirovnik J., prodajalna novin (samo v sezoni).

Javornik:
Šnikar M.

Bohinjska Bistrica:
Srobotek Milo, trg.

Jesenice:
Mesar J., posestnik in gostilničar.
Schwarz Jul., kolodvor.

Ribnica:
Lovšin Ivan, trg.

Novo mesto:
Kos Josko, knjigovez.

Boštanj pri Radni:
Dermelj Alojzij, posestnik.

Krško:
Stanzer Henrik, trg.

Raka:
Varšek Ivan.

Vrhnika:
Dolenc Fran, gostilničar.

Logatec:
Rus Josip, trg.

Zagorje ob Savi:
Korbar Karel, trgovec.

Cerknica:
Kravanja Anton, trafika.

Pogačnik Alojzij, trgovina.
Werli Karel, trafikant.

Begunje pri Cerknici:
Strgulec Ivan.

Lož:
Lah Franjo.

Stari trg pri Ložu:
Benčina Ivan, trgovina.

Postojna:
Šeber Makso, tiskarna.

Sodražica:
Fajdiga Fran, trgovina.

Št. Peter na Krasu:
Na kolodvoru.

Senožeče:
Zelen Anton.

Kamen pri Nabrežini:
Komej Alojzij, gostilna.

Zidani most:
Petermann Mary, kolodvor.

Rakek:
Domicelj A.

Tržič:
Siebler M., brivec.

Maribor:
Weixl Vinko, trgovina.

Celje:
Milavc M., Narodni dom.

Zvezna trgovina.
Hausmann, Graška cesta.

Umrlji so v Ljubljani:

Dne 1. maja: Oton Kočarek, sin akordauta, 7 mesecev, Hradeškega vas 26.
Dne 2. maja: Herman Kaiser, sin, sin šped. blagajnika, 1 leto, Ambrožev trg 3. — Ivan Verbič, posestnik sin, 1 leto, Karunova ulica 3. — Helena Dovč, žena delavca tobačne tovarne, 62 let, Gradaška ulica 8. — Fran Regorschek, trgovec in posestnik, 76 let, Mestni trg 24. — Marija Pogačar, delavčeva hči, 8 mesecev, Streljska ulica 15. — Peter Jančič, gimnazijec, 14 let, Karolinska zemlja 6.
Dne 3. maja: Albin Potopin, delavčev sin, 1 leto, Streljska ulica 15. — Leopoldina Tepina, hči užitninskega paznika, 6 mesecev, Cesta na loko 11. — Friderik Mulhar, magistratni sluga I. vrste, 58 let, Stari trg 13. — Marija Prime, vezilja, 37 let, Poljanska cesta 20.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 4. maja 1911.

Maloznačajni papirji.	Dinarji	Digovori
4% majeva renta	92-80	93-—
4-2% srebrna renta	96-45	96-65
4% avstr. krona renta	92-70	92-90
4% ogr.	91-25	91-45
4% kranjsko deželno posojilo	94-50	95-50
4% k. o. češke dež. banke	94-—	95-—

Srečke.

Srečka iz 1. 1860 %	209-—	215-—
„ „ 1864	308-—	314-—
„ „ 1868	154-—	160-—
„ „ zemeljske I. izdaje	295-50	301-50
„ „ II.	284-—	290-—
„ „ ograde hipotekne	253-75	259-75
„ „ dnu. komunalne	518-—	528-—
„ „ avstr. kredite	518-—	528-—
„ „ ljubljanske	81-—	87-—
„ „ avstr. rdeč. križa	72-—	78-—
„ „ ogr.	47-—	53-—
„ „ basilijske	35-25	39-25
„ „ turške	251-—	254-—

Saldo.

Ljubljanske kreditne banke	464-—	470-50
Avstr. kreditnega zavoda	649-25	650-25
Dunajske bančne družbe	545-—	546-—
Julne železnice	111-10	112-10
Državne železnice	759-—	760-—
Alpine-Monten	816-75	817-75
Celinske skladne družbe	288-—	292-—
Zivnostenska banke	281-50	282-50

Valute.

Celinski	11-37	11-40
Marke	117-30	117-50
Franki	95-—	95-10
Lire	94-40	94-60
Rubli	233-—	234-—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 4. maja 1911.

Termin.

Pšenica za maj 1911	za 50 kg	12-77
„ „ oktober 1911	za 50 kg	11-86
Rž za maj 1911	za 50 kg	9-64
Koruza za maj 1911	za 50 kg	6-36
Koruza za jul 1911	za 50 kg	6-34
Oves za maj 1911	za 50 kg	9-76
Oves za oktober 1911	za 50 kg	7-64

Stokito.

Neizpremenjeno.

Zahvala.
Slavni »Pravilnik in posestnik« za Stari trg-Lož in okolice, ki je daroval za šolarsko in učiteljsko knjižnico znesek 20 K, se najtopleje zahvaljuje
šolsko vodstvo v Starom trgu pri Ložu
J. Žebre, nadučitelj.

Gospod
Bay-rum s konjičkom
(znan konjičkom)
Bergmann & Co. Dölln n. L.
v steklenicah po 2 K in 4 K.
Dobira se po vseh lekarnah,
drogerijah, parfumerijah in
brivnicah.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
Najboljše kozm.
čistilo za
zobe
Seydlin
Izdaje:
O. SEYDL
Stritarjeva ulica 7.
Dobiva se povsod.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravski
Ostrove. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moj bolnik, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušnja iz večletne raba izpričala, da je v resnici dobro in ta je: »Seydlin«.

Specialiteta, odina slovanaka
ura za tolevalce.
Dobi se samo pri trdki
Ljubljana **H. Suttner** Ljubljana
Mestni trg Sv. Petra cesta

KINTA
CYCLES
K.C.L.
Priznana močna, lahko tekoča
solidna in neprekosljiva so
KINTA kolesa.
Najboljše jastvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.
K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Special. trgovina s kolesnim posam. deli.
Izposojevanje koles.

Friderik Mulhar
sluga I. reda pri mestnem vodovodu
včeraj popoldne nenadoma preminul.
Pogreb nepozabnega bode jutri
v petek ob 4. uri pop. iz mrtvašnice
sv. Krištofa k sv. Križu. 1613
V Ljubljani, dne 4. maja 1911.
Friderik Mulhar
vdova.
Namesto vsakega drugega obvestila.

Friderik Mulhar
sluga I. reda pri mestnem vodovodu
včeraj popoldne nenadoma preminul.
Pogreb nepozabnega bode jutri
v petek ob 4. uri pop. iz mrtvašnice
sv. Krištofa k sv. Križu. 1613
V Ljubljani, dne 4. maja 1911.
Friderik Mulhar
vdova.
Namesto vsakega drugega obvestila.

Meteorološko poročilo.

Wina nad morjem 300-2. Srednji zračni tlak 759-0 mm

čas opazovanja	stanje barometra v višini	temperatura v C	vetrost	nebo
3. 2. pop.	734-8	11-2	sl. jvzh.	oblačno
9. zv.	735-1	10-6	brezvetr.	"
4. 7. zj.	734-3	10-1	sl. jvzh.	dež

Srednja večerajšnja temperatura 10-5° nočn. 12-4°. Padavina v 24 urah 8-8 mm.

Kranjsko društvo za varstvo lova javlja vsem članom tužno vest da je njegov ustanovitelj, gospod

Fran Regorschek

trgovec in posestnik

danes ob 1/2 2 uro ponoči mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v petek, 5. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Mestni trg 24, na pokop. k Sv. Križu. Ljubljana, 3. maja 1911. 1612

Društvo mestnih nižjih uslužbencev naznanja prežalostno vest, da je njega zaslužni član, gospod

Friderik Mulhar

mag. urad. sluga

večeraj, dne 3. t. m. po dolgem in mučnem trpljenju nenadno preminul. Pogreb rajnika se vrši jutri, dne 5. t. m. ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice Sv. Krištofa na pokopališče k Sv. Križu k večnemu počitku. 1611 Ljubljana, 4. majnika 1911.

Iščem spretnega

zastopnika

za akvizicijo elektrotehnične in strojne stroke, proti visoki proviziji, s sedežem v Ljubljani. 1595 Ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda« pod „Pro Prahu“.

Mlad mož

36 let star, več slovenskega in nemškega jezika, oženjen, išče službe za oskrbnika, nadzorovatelja delavcev ali kaj sličnega. — Ponudbe pod „F. 75“ pošto lezece, Novo mesto

Elegantno stanovanje v vili

s 4 sobami, verando, kopalno sobo, porabo vrta in pritliklinami se odda za avgustov termin.

Vpraša se v stavbni pisarni Filipa Supančiča, Šubičeva ul. 5.

Proda se na spodnjem štajerskem lepo posestvo

oddaljeno trideset ure od kolodvora. Sestoji iz dveh hiš z obokanimi kletmi, z dobroohranjenim gospodarskim poslopjem, mlinom in kovačnico. Pri posestvu je še uporabna vodna sila. Vinogradov, njiv, travnikov in gozda je 33 hektarov. V hiši, ki stoji ob glavni cesti, je vpeljana gostilna in se lahko izvršuje vsaka obrt. 1602

Natančneje se poizve pri Mariji Kral, Dovoško pri Rajhenburgu ali pri Jožetu Sever v Ljubljani, Florjanska ul. 3. II.

Javna zahvala.

Podpisana izrekava javno zahvalo blag. gospodu

dr. J. Demšarju, zdravniku v Ljubljani,

za njegovo izvanredno skrb in požrtvovalnost ob priliki smrtonosne bolezni našega 7letnega otroka Marjana, kateremu je le gospod doktor otel življenje. — Bog mu plačaj! 1601

V Ljubljani, 2. maja 1911.

Karol in Ivana Jerman.

Veliki hlevi, kolnica, prostor za seno, kuhinja in soba,

prilagojeno tudi za prodajo premoga in drv, se odda v najem za avgustov termin. — Vprašati je pri lastnici ge. Alojziji Laseznik, Weltova ulica.

Vojaščine prost uradnik

želi kmalu vstopiti v kak domar, industrijski ali drugi trg. zaved. Izobrazba: Gimnazija, trgov. akademija in banka. — Ponudbe s pogoji in približno plačo na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod „Uradnik“, 1601

V najem se dajo takoj lepi gostilniški prostori

z gospodarskim poslopjem, napolnjeno ledenico, vrtno, kegljiščem in stanovanjem v večjem industrijskem kraju, kjer se c. kr. uradi. Posebej ali skupno so oddati istotam večji ali manjši

prodajalniški prostori

Pri hiši je koncesija za gostilno in kavarno. Hiša se eventuelno tudi proda. — Pismene ponudbe na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod „štev. 1238“, 1603

Zdravnik za očesne, ušesne, :: nosne in vratne bolezni ::

dr. Pogačnik Josip ordinira zopet od 11—12 in 1/2 3—1/2 4

Slovenski trg štev. 8. 1598

Štajersko deželno zdravilišče kopališče Neuhaus pri Celju

staroznani topli vreli 37° Celzija ter jeklen pitni vrelci, 397 m nad morjem, železniška postaja Celje, tople kopeli, pitno zdravljenje, zračne, peščene, solne in električne kopeli, masaža, elektroterapija itd.

Izborni zdravilni uspehi za ženske in živčne bolezni, protin, revmatizem, bolezni v mehuru itd. Izvrstne restavracije, prekrasen park, vodovod planinskega izvira, električna razsvetljava, poštna in brzojavna postaja. — Nizke cene.

Zdravnik in ravnatelj: Dr. A. Niebaum. — Pojasnila in prospekte daje brezplačno zdravilišče ravnateljstvo oziroma rentni urad. 1605

Avtomobilni omnibus Celje-Neuhaus. :: Sezija: 10. maja do oktobra.

Trgovec

26 let star, neoženjen, več dvojnega in ameriškega knjigovodstva, samostojen korespondent v slovenskem in nemškem jeziku želi primerno službo. Cenjene ponudbe pod „M. M. Le stalna služba“ na upravnishvo »Slov. Naroda«. 1609

Iščo se močni delavci

za takojšnji vstop proti dobri plači v rudniku v Litiji.

Nasproti rotovža.

Različno modno blago in perilo za gospode, dame in otroke, kakor tudi slamnike in čepice po zelo nizkih cenah priporoča

modna trgovina **O. Jezeršek**

Mestni trg št. 24.

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazenskopravnega obsega.

V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vin.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Svoje dobro oblikano

trgovino

s skladiščem, če treba tudi s stanovanjem vred, na jako ugodnem kraju, oddam takoj v najem.

Več pove oddajalec 1584

Matko Kobal, vinotrtar v Idriji.

Ljubljanske Benetke so zopet odprte.

Službe išče izobražen tehnik

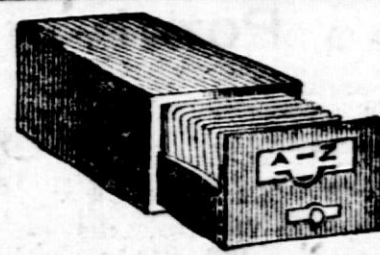
kot poslovođa — ali za prvega polirja, — končno za stavbnega tehnika 1546

pri večjem stavbnem podjetju ali stavbniku in sicer najraje na deželi, bodisi na Kranjskem, Sp. Koroškem ali kje v Bosni. — Prosilec boljše stavbinske šole je zmožen slovenske, nemške in italijanske v govoru in pisavi. Ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda« pod „resen A. Z. 270“.

Zdravilišče Toplice na Kranjskem,

1604 Dolenjske železnice postaja Straža-Toplice.

Akratoterme 38° Celzija, pitno in kopalno zdravljenje. Izredno učinkovito za protin, revma, ischias, nevralgijo kože in ženske bolezni. Veliki kopalni baseni, oddeljene kopeli in mahovinate kopeli. Udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje, gozdovata okolica. Dobra in cenovno restavracija. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. Prospekti in pojasnila brezplačno pri zdraviliški upravi.

Glogowski & Co.

c. in kr. dvorni dobavitelj

Dunaj I., Franz Jozefs-Kai 15 in 17.

Edina specialna tvrdka za kartoteko.

Registraturne kartne naprave.

Proda se

veliko posestvo

z 2 hišama in mlinom, obsegajoče 21 oralov gozdov in 3 orale njiv. — Eventualno se razdeli v tri manjša posestva, ki tvorijo vsako zase manjše posestvo in sicer:

- 1.) Velika hiša pripravna za gostilno ali kaj drugega, s 6 sobami, 4 kletmi, pritliklinami in zemljiščem.
- 2.) Manjše posestvo obstoječe iz hiše, hleva in pritliklin, 5 oralov loze in 2 orala njiv, oddaljeno od prve hiše, gori omenjene 10 minut.
- 3.) Mlin, 5 tečajev, 6 stopov, z gospodarskimi poslopji, 15 oralov zemljišča; od prve hiše oddaljeno 15 minut.

Ta posestva se nahajajo blizu postaje belokrajinske železnice, ki se prične v kratkem graditi.

Vprašanja pod: Matija Mazelle, Gradac, Bela Krajina. 1606

Prevzetje gostilne.

Vljudno naznanjam, da prevzamem dne 6. maja dobro znano

gostilno na Rimski cesti 11.

Skrbela bom za najboljšo postrežbo cenj. gostom. Pri gostilni je tudi majhen vrt in prostor za balinanje. — Sprejemajo se naročniki na kosilo in večerjo

Toči se tudi čez ulico.

Za prijazen obisk se priporoča 1596

Marija Dražil, gostilničarka

Otvoritev bode v nedeljo 7. maja.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 48,812.797 — Kapitalna odškodnina in kapitalizacija K 100,350.800

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vse police dajo: cigar pisarne so v lastni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici štev. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 94 vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkvalitetneje. Uziva najboljši sloves, koder posluje.

Doveljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnostne namene.

Danes žrebanje
Loterija v korist
„Viribus Unitis“
pomožnega društva
za bolne na pljučih.
7173 dobitkov v skupni vrednosti
974 135.000 kron.

Glavni dobitnik
60.000 kron vrednosti.
Prvi trije glavni dobitki se po od-
bitku dobitnega davka izplačajo tudi
gotovino.
Žrebanje neprekinjeno 4. maja 1911.
Srečke po 1 K
se dobivajo po vseh trafikah, loterijah,
menjalnicah itd. ter pri loterijski upravi
na Dunaju 1., An der Helden 1.

Otvoritev trgovine.
Slavnemu občinstvu vlijudo naznanjam, da bom prve dni maja meseca otvorila
na Tržaški cesti št. 13, nasproti c. kr. tobačne tovarne
manufakturno trgovino pri jelenu.
Založila bom trgovino z najboljšim blagom vseh vrst in se priporočam, zagotavlja-
joč najtočnejšo postrežbo, za obilen obisk
z odličnim spoštovanjem
Marija Hirschmann.
Ljubljana, dne 1. maja 1911.

Prodaja se
pri podiranju vojaškega oskrbovališča, Dunajska in Franc Jožefa cesta
različni material:
zidna opeka, strešna opeka, cementna strešna opeka, železne
cevi, železne vezi, železno okensko omrežje, 4 cele kompletne
železne garniture za pekovske peči, stropni tramovi in strošni
stoli iz mecesnovega lesa, vsakovrstne deske, okna, vrata itd.

C. kr. priv.
občna zavarovalnica
Assicurazioni Generali v Trstu
Ustanovljena leta 1831.
Jamstveni zakladi znašajo nad 392 milijonov kron.
Poslovni izkaz
zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca aprila 1911	od 1. januarja 1911
Vložilo se je ponudb	1939	8472
za zavarovano vsoto	K 1,522.044 029	K 67,731.336 33
Izgotovljenih polic je bilo	1747	7363
za zavarovano vsoto	K 13,845 541 171	K 58,641.056 53
Naznanjene škode znašajo	K 850 915 20	K 3,354.062 14

Jvan Jax in sin
Ljubljani
Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.
Šivalni stroji
za rodbino in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“.

ANTON BAJEC umetni in
trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov
cvetlični salon
Pod Trančo. 242
Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov,
vencev, travkov itd.
— Okusno delo in
— zmerne cene.
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija
na Tržaški cesti 34.

Lokal
na vogalu Kongresnega trga in Vegove
ulice se od 1. avgusta 1911.
Pripraven je za kavarno ali trgovino.
Več se izve pri hišnici istotam. 1583

Mehlrana soba s brano
se išče v Ljubljani ali okolici.
Ponudbe v nemškem jeziku z na-
vedbo pogojev pod „T. V.“ v Mari-
ber, glavna pošta restavante. 1577
Gračina Rakovnik pri Št. Rupertu
proda
3 vole za mesarje,
več plemenih prešičkov
jorkširske pasme in 1551
3 pave-samce.
Cena po dogovoru.

Fran Sax
Ljubljana, Građište 7
„Pri kroni“
slovenski elektrotehnik,
oblastv. koncesijoniran
inštalater za male in
veletoke.
Uvaja: električne naprave
za luč in moč (izven ljubljans-
kega mestnega omrežja) strogo
po tozadevnih predpisih; elektr.
zvonila, telefone itd.
:: Strokovnjak za strelavode. ::
Blago samo prve vrste na razpolago

Na dobelo in drobno
po nizkih cenah priporočam svojo
bogato zalogo 240
trgovino
z galanterijskim in vseh vrst kra-
marskim blagom in pleteninami.
3.4 **Devocionalije**
in vse vrste blago za božja pota.
Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.
Anton Škof
Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Ne kupujte
nič drugega proti
kašlju
hlipavosti, kataru in zasle-
zenju, krčnemu in oslovsko-
mu kašlju, nego slastne
Kaiserjeve
prane karamelo
s „trajni jolkami“,
5900 not. poverjenih
izpraveval od
zdravnikov in
zasebnikov za-
jamčuje gotov uspeh.
Kaviček 20 in 40 vin, štatijska
60 vinarjev. Prodaja jih:
v Ljubljani:
Ubalid pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, le-
karna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna le-
karna. Mr. Ph. And. Bohine, lekarna pri kroni.
Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kunc, dro-
gerija. B. Cvančar, drogerija „Adrija“.
Daniel Pir, lekarna. Idrija. J. Bergmann, le-
karna. Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna.
Novo mesto. Jur. Rus, lekarna pri Mar. P. Vi-
pava. Milan Wacha, lekarna. Metlika. A. Ro-
bič, lekarna. Radovljica. Hinko Brčić, le-
karna. Ljub. Kavelj, lekarna. Ljub. Kavelj, le-
karna. Kranj. Fr. Baccaric, lekarna. Postojna.
Jos. Molnik, lekarna. Kamnik. E. Baccaric, le-
karna. V. L. Loh. Mr. H. Kocič, lekarna.
Trilj. Ph. Mr. H. Kocič, lekarna. Juvanc.
V. Arco, lekarna. Sencur.

Tehnični biro in stavbno podjetje
Ingenieur H. UHLIŘ
1573 **Ljubljana, Resljeva cesta št. 26**
si usoja tem potom naznaniti, da je razširil svoje podjetje za strojni oddelek,
prevzevali za jugoslovanske dežele zastopstvo: E. d. dr. preje Kolben in drug.
V to svrhu je angažiral potrebne tehnične moči tako, da lahko ustreže cenj.
klijentom v vsakem oziru kar najbolje.
Beton — železobetonski — mostovi — dvorane — turbine.
Projekti, električne centrale, tehnična mnenja. Obisk strokovnih inženirjev na željo.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA
Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.
Telefon interurb. št. 129. Telefon interurb. št. 129.
Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.
Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter
Gruden & Comp., Stolni trg šte. 9.

Št. 11.262. 1514
Razglas.
Na ustanovnem zavodu za gluhe in slihe v Ljubljani se bodo s pričetkom
šolskega leta 1911/12 nanovo sprejemali gluhi in slihi otroci na
prošnjo roditeljev ali njih namestnikov.
Pogoji za prijem k pouku, oziroma za sprejem v zavod so:
1.) Gluhonemost ali takšna stopnja naglušnosti, da se dotičnik s po-
sluhom ne more naučiti glasovnega jezika;
2.) izpolnjeno 7. in ne še prekoračeno 12. leto življenja in
3.) primerna telesna zmožnost in sposobnost za izobraževanje.
Od sprejetja so brezpogojno izključeni bebasti, slaboumi in božastni
otroci, kakor tudi otroci, ki imajo nalezljive bolezni in druge telesne hibe.
Ravnatoko se ne morejo sprejeti otroci, katerih govorila niso zmožna priučiti
se glasovnega jezika, ki so v veliki meri kratkovidni ali daljnovidni in ki
močijo posteljno.
Sposobnost za izobraževanje se dokaže s posebno preizkušnjo, ki jo
je prebiti v zavodu; dan in ura te preizkušnje se razglasita ob svojem času.
Gojenci morejo v dobi svojega izobraževanja v zavodu dobiti stano-
vanje in hrano, proti plačilu letnega zneska 300 K.
Znotranji gojenci dobe vso preskrbo v zavodu; vendar jih morajo tisti,
ki so jih dolžni preživljati, preskrbeti s predpisano vrhno obleko in s potrebnim
perilom. Znotranji gojenci morajo v zavod sledeča oblačila v dobrem stanu in
zaznamovana s seboj prinesiti, in sicer dečki: 2 zgornji obleki, klobuk in zimsko
suknjo, dvoje črveljev, 6 srajc, 6 spodnjih hlač, 6 parov nogavic, 6 žepnih
robcev in dežnik; deklice: 2 zgornji obleki, klobuk ali ruto in zimsko jopico,
dvoje črveljev, 6 srajc, 6 spodnjih kril, 6 hlač, 3 naprsne jopice, 3 predpasnike,
6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik.
Prošnje za prijem k pouku, oziroma za sprejem znotranjih gojencev
v zavod, je
do 10. junija t. l.
vlagati pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluhe in slihe v
Ljubljani.
Prošnje je opremiti z nastopnimi listinami:
a) z rojstnim listom,
b) z izpričevalom o cepljenih kozah,
c) z zdravniškim izpričevalom o gluhe in slihi z napovedjo, kako je ista
nastala in o telesni zmožnosti,
d) z domovinskim listom,
e) s šolskimi naznanili, če jih ima dotičnik.
Kadar se prosi, da bi se dotičnik sprejel za znotranjega gojenca, je
priložiti vrhutega izkaz o premoženju ali pa zavezno pismo, da bode plačeval
po 300 K preskrbovalnih stroškov na leto.
Pristavlja se še, da se prošnje, ki bi dospele po 10. juniju t. l. in ki
bi se ne vložile predpisanim potom, to je pri vodstvu ustanovnega zavoda za
gluhoneme ali ki bi bile pomanjkljivo opremljene, ne bodo uvaževale.
C. kr. deželna vlada za Kranjsko.
V Ljubljani, dne 14. aprila 1911.

Priporoča se
M. Kristoflič-Bučar
Štari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zalaznika.
Zadnja moda
BLUZE zgornja
KRILA spodnja
FINE KOSTIME — NOČNE HALJE
na novo vpeljane, krasne
: POMLADANSKE PLAŠČE in PELERINE :
v vsakem blagu, barvi in fazoni, tudi po meri.
Najfinišče in kompletne
OBLEKICE — PLAŠČKI — PELERINCE
in kratke oprave.
Perilo, predpasniki, moderci, otroški klobučki, kapice
in vse drugo modno in drago blago in solidnih tovarov
po najnižji ceni.
Na ogled pošljite tudi po pošti.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštnine pristo.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, delen oefir, batist, kreton, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Oglejte si!

veliko zalogo koles z originalno znamko

„Puch 1911“

pri Fr. Čudnu, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110 — naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Pouk za vezenje s strojem brezplačno.

Ceniki zastoj in poštnine pristo.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Dolžnost

vsekega zavednega Slovence in Slovenke je da rabi izključno le

Ciril in Metodovo čistilo
(krema)

za čevlje in usnje

katero je priznано najboljšo.

Škatljica stane 24 vinarjev.

Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne.

Edino le čistilo v tej obliki in z zamko

4306

se prodaja

v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Glavna zaloga in kemična tvornica

Ivan Keber

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

Kaaa? ... Papa je dovolil! Saj je Jacobi!

Antinikotinske
cigaretne
stročnice!

Pristne samo v
cigaretnem zaboj-
čku z imenom

Jacobi!

601

Oljnate barve

priznано najboljšo

Fasadne barve

edino stanevitno proti vre-
menskim vplivom

**Kranjski firnež
in laneno olje**

Lake

angleške in lastnega izdelka

**Steklarski in
mizarski klej**

Čopiče

za vsako obrt

Prašno olje
za pode

**Karbolinej
in gips**

Olje in mazilo
za stroje

Barve in potrebščine
za umetnike, slikarje, kiparje itd.

priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Zajec & Horn

Ljubljana, Dunajska cesat 73.

Beton in železo-beton.

Fundamenti.

Vzidava turbin.

Stropovi.

Stopnice.

908

Mostovi.

Tlakovi.

Ksilolit, umetni kamen: okraski za fasade, obhajilne mize, balustrade.

NARODNA TISKARNA

V LJUBLJANI

se priporoča

v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic, jedilnih listov, mrtvaških listov, računov, kuvert, vizitnic itd.

Istotam izhaja dnevnik „Slovenski Narod“, tednik „Slovenski Dom“ in mesečnik „Ljubljanski Zvon“.

Telefon šte. 85.

Telefon šte. 85.